

78/1

980 Az 980 78
aggteleki barlang
Eredeti népszimű 2
szakaszban.

374 szám.

1. beadás: február 19-én 1851.

C. kir. Kenderőgyár: vizsgálatra adástt.
Esete April 5. 1851.

Lancsya Lajos, Igazg.
Felt. Sz. Lő.

Az agyteleki barlang

Eredeti népszönmű 2. Szakaszban.

Irtta.
Szigligeti.

1851.

Elfogadtatván, a nemz. Könyvtár Igazgatóságához ma-
sikk. Kelt Pesten, a kormányzó bizalmasának
f. 1851. évi márc. 7-én tartott üléséből.

Obornyikáné
jegyző.

I¹⁰ szakasz: „A Koldus család”

Izermélei.

Gróf Romhalminé, özvegy.

Manfréd, fia.

Vámódi, udvarbíró

Antal } fiai.

Lacsi }

Pillinkó, iparlovag.

Kondor, rector.

Jóbiás, Koldus.

Mária, neje.

Rózsa, } Koldus gyermekei.

Nina, }

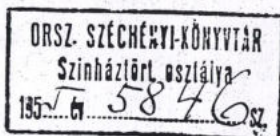
Inas.

Első } örszellem.

Második }

Tavult } szellem.

Nosz }

Vendég Ifjaki-~~szellemek~~
Inasok-~~szellemek~~

Történelmi az aggteleki barlangban, és onnan
nem messze a grófi kastélyban.

U. 32. H. 78/11

II^{*3} Szak: „Tíz év után” 3. felvonásban.
Személyek:

<u>Gróf Romhalmi né.</u>	<u>Kadans Póbiás, vendéglős.</u>
<u>Manfréd.</u>	<u>Rózi, leánya.</u>
<u>Vilma, neje.</u>	<u>Nagyné asztronyság.</u>
<u>Várnódi.</u>	<u>Krampli, uraság.</u>
<u>Antal.</u>	<u>Irók.</u>
<u>Laci.</u>	<u>Egy úr!</u>
<u>Gillinkó.</u>	<u>Gröfné Komornája.</u>
<u>Londor.</u>	<u>Laci inasa.</u>
<u>Nina.</u>	<u>Antal inasa.</u>

Vendégek - ~~Manfréd inasa~~ - Cár vererő Népség - Dobos -
Fenészek - Horvászok - Pincérek - Szinészek.

Történik tíz évvel utóbb, az első két
felvonás Pesten, a harmadik az aggte-
leki barlangban, s a grófi kastélyban.

első szarvasz.

14 Pénzes csarnoki terem - parkra nyitló üve-
ges ajtókkal, és oszlopszattal.

1° Jelenet.

Gröfne, Antal.

Gröfne: (jöv:) ^{b:0:} Nos titkár, a mire hírtem!....

Antal: (keret ^{keretből jö.} eszébe.) Parancsa teljesült.

Gröfne: Mikor vált hatnak jegyet?

Antal: Akár ma.

Gröfne: De hát minden esetre, még ma. Iki a
völegény?--

Antal: Még magam sem tudom.

Gröfne: Hogyan....

Antal: A völegényt nem én szerezem, hanem
atyám.

Gröfne: (megütődve.) Csak nem avatta titkár-
ba!....

Antal: Mentse isten.... De Manfred győffel
hat évig külföldön utazván, környékünk há-
zasulható ifjuságát nem ismerem. Atyámat
kérdezem e felől; megmondván, hogy nagyszám

Gröfne Antal.

Vilma't okvetlenül férjhez akarja adni.

Gröfnö. Megmondá e, hogy vele tízezer pengőt adok!....

Antal. Igen. Atyám erre gondolkozott, aztán a legnagyobb örömmel így kiálta fel: „Megvan a vőlegény!” - Vilma szép, Vilma erényes - Vilma most már gazdag is!... Éppen neki való, ez majd ezére hozza.” - En a boldog sálatyot tudakoltam. De nagysád is, meri atyámat; ha ő egyszer magával kezd beszélgetni, nem hall, nem lát semmit. - Vegre megfogván kezemet, így szólt: „Mondd meg ö nagyságának, holnap reggel pontos tíz órákor bemutatom a vőlegényt!” - Izzal elcsietett. (örömet nézi) Tehát félóra múlva meglátjuk a vőlegényt.

Gröfnö. Nagyon jó.

Antal. Vőlegény tehát lenne; de vajon lesz e menyasszony? Vajon Vilma akar e?

Gröfnö. Ki kéri őt!.... akarnia kell.

Antal. / vajon Manfred nem tesz e ellen-
vetést?

vetést!

Gröfnö. Mit? fiam!... Ön úgy beszél, mintha itt kivülem másnak is lenne akarata.

Antal. Manfred hat évig nem látta Vilmiát, de csak én tudom, hányszor emlegette.

Gröfnö. Annál inkább meg kell lenni. Vilmiának rögtön férjhez kell mennie, hogy e pártos viszony utolsó szála is megszakadjon. Sötétén? Ha az első lépést megtenni volt erőnk, a másodikról sem rettenünk viszony, & boldogtalan viszony (hitvány gyűlöletet előtűnt; a nő úgy, mint fiam halottnak hiszi.... tehát rúnt, mi egybe küsse őket.... Ön, jól sejtem már akkor, hogy azt tennünk kell; mert a szerelem ily tülkos záloga előbb utóbb ottárkor szokott vezetni.

Antal. Legyen nyugalom; ^{e viszony} zálog harmad kézen át örökre eltevédt. Biztosítom, hogy a legjobb akarát mellett sem tudnánk vissza szá váltani.

Gröfnö. Csöndesen; valaki jó. -

2^{ik} Felvétel.

Manfred, Antal, Pillinkó - Fiak -
Előbbiek.

Manfred. Ismeret isohol! Itt képs méltöz-
tatnak a hölgyek velünk mára vendéke-
ni!... Pillinkó furcsát javal.

Pillinkó. Egészen eredeti új eszmém van.

Grofnő. Ah, a mi... hogy is mondjam!...

Pillinkó. Csak mondja ki nagyvad:-nem-
de a mi udvari bolondunk!... Ugy e azt a
karta mondani!... Oh én nem árulok zsák-
ban maszkát. Én az vagyok, mit hajdan
az udvari bolondok voltak; kitérnek-közöttük
maradjon - mindig a legtöbb eszük volt. Itt
lesznek urak, kitérnek unatkozni, én sem po-
rulok másra, csak rájuk. Itt teli eszénnyel,
és terített asztalt látok; tehetnek velem min-
dent, kitérnek belőlem minden.

Grofnő. Csak egy hibája van; igen hosz-
szasan diúséri magát.

Grofnő - Manfred - Fiak - Pillinkó - Fiak - Antal.

Pillin

5
Fillinkö. Hát jobb volna e a helyett nagyság-
tokat rágalmarom? -

Gröfnö. De miféle új eszméje van!...

Manfred. Oh, az eszme igen régi; mert az ő
természeté; de tán nagyságtok előtt új lesz. -
Már halászunk--

Fillinkö. És semmit sem fogunk.

Manfred. Vadászunk szarvasokra is--

Fillinkö. És baktól löttünk; s a szarvakat
illő helyre tettük.

Manfred. Tegnap szerepeltünk is--

Fillinkö. I én mentettem meg a darabot.

Manfred. Ugyan ne szemtelenedjék! -
Tán legjobb lesz az agyteleki barlangban ebé-
delnünk - szövetség világánál.

Fillinkö. De mindenestre perszövel.

Gröfnö. I valóban olly rémletes e barlang?

Manfred. I anyám még nem látta e mért.
földelig elágazó barlangot? ... örök sem! -

Fiak. Mi sem.

Manfred. Hiszitek e örök a hőborlelkéket? -

Wern?... pedig vannak. Mert az emberek vagy
kőszivűek, vagy lágykőszivűek. A lágykő-
szivűek lelke - mint könnyű pehely - a magas
égekbe repül: de a kőszivűeké - mint felhajított
kő - ismét a földre hull vissza. Ezek aztán
denevér, bagoly, s több afféle sötétség kedvelő
állatok lépésben az agyteleki barlang pado-
sához kapaszkodnak; és onnan sírnak le,
mindig sírnak, és könnyek leesepegni, és fővé
váltnak; és e leesepegő könnyekből a legcsudá-
latosabb szobrok lépzödnek. Van ott például
egy nagy torony---

Pillinkó. Oh ezt a kőszivű hit elerősi sír-
tái össze, akik elég szemtelenek voltak a
adósáikat becsukatni.

Manfred. Helyesen mondja. - Van ott egy
szobor csoportozat, azt hinnők amoretteké,
de minden esetre gyermekietek---

Pillinkó. Ezt azon kőszivű hölgyeké
sírtái össze, akik csak magokba voltak

Szerelm

Szerelmesek, s munkét, lángoló fiaikat epedni
hagytak.

Manfred. De van ott egy szermetlen Parita-
leon is, ki ~~csak~~ üres tányéron nyalakodik.
Nos, nem tudja, hűk sirták ezt öfise!....

Gillinko. Azt már nem tudom.

Manfred. Azon szermetlen jó fiúk, hűk az
udvari bolondok szerepét oly ügyetlenül játsz-
ták. - Van egy nagy kökercset is ott; ez a köp-
mutatók könyvullatása. Szóval, az a tál tanul
szerepedők könnyei itt megprámlált a rás, s
a hűk okorák, e barlangban újra lesírják
azokat. De hogy senki se szánja meg, köbäl-
vannya lesznek, mint Loth, ki hátra nézett.
Egy ós foliant hátán pedig egykor azt olva-
sam, hogy e szobrok, minden a barlang egészen
sötét, élnek; de mitelyt emberi szem meg-
látja, mind hűvö dermednek.

Gillinko. Ez mindig az lehet. De uraim,
még egy javaslatom van. Önök mind gentil.

manek, és haland szomjasok. Ma május el-
seje van. E napot örökmenünek kell. Es-
küdjenek meg tehát, hogy tíz év múlva
e napon viszont látjuk egymást az agy-
teleki barlangban. Tíz év múlva ismét,
harmintz év után detto, s így minden tíz-
évben, míg mind ki nem lépünk az élet-
ből. (: fere:) Így a dinom dänomból soha
sem fogynak ki.

Spind. Helyes!

Pillinkö. Söt átok alatt hagyjuk meg
gyermekainknek, és unokáinknak is,
hogy minden tizedik május elsejét e bar-
langban üljék meg. - Így e nap örökítve
lesz. -

Spind. Helyes!

Pillinkö. Most tehát előre! az ebéd kö-
vessen!

Grofnö. Sassan, uraim, meg várunk
valakit. Ne felejtené a mulatságból
nem

nem fogunk ki, mert lakadalmunk is lesz.

Lin: Lakadalmunk!...

Lilli: A gróf házasodik?... úgy végn van!

Gröfnő: Manfredra szegri zemeit! Oh nem! ha
nem egy általam pártfogolt árva leány megy fej-

hez.

Manfred: Vilma?

Gröfnő: Igen Vilma, ^{kit mint elhagyott árva gyermeket} mint ^{anyai gondjaim alá vettem; neveltettem; kioldottam.} árva gyermeket.

Manfred: felindulását ^{mielőtt antonik meggem.} alig teplezhetve. És a-

kar e Vilma fejhez menni!

Gröfnő: Igen akar. titkossá akarja kell.

Manfred: Tehát vigán leszünk... De igaz!... Bar-
rátim! igen fontos ügyben kell anyámmal pó-
lanom. Kérlek, sétálgatok addig a parkban...
Itt akar ír, legyen gondja, hogy barátim addig
se unatkozzanak. kiüvöl a gröfnőn kívül
mindent!

Gröfnő: Egyedül vagyunk. Mit kívánsz?...

Manfred: Tehát szótlanom kell? - nem elégé
szót a botrány, melyet előidézni akar!

Gröfnő: Botrány! - nem szabad e Vilma here?

Manfred: Nem; mert nekem van lekiöt-
ve! -

Gröfnö. Valóban?... Kár, hogy a szerelmek
mesék esküje nem bír kötelező erővel.

Manfred. Anyám, hallgasson meg. Elutazásom előtt még kis koru valék, és nem volt szabad akarnom, mint a mit ön parancsolt. Vilmat szerettem örülésig, az ön meggyezésit soha sem reméltem —

Gröfnö. Iszavába vágj! És azt ne reméld soha!

Manfred. Soha?... Ön tehát Vilmat soha sem ölelné leányául!...

Gröfnö. Spürö gondolat!... Ez e a bálá?... Nem nekem köszöni-e Vilma, hogy a világra lett a szeggentől mentve lön?...

Manfred. Ön semmitől sem menté megöt.... De én azóta nagykoru lettem, és most már nekem is szabad akarnom. —

Gröfnö. Akarnod?... és a tisztelet, mellyel nekem tartozol!...

Manfred. Soha sem feledtem azt; de arról sem szabad megfeledt kizennem, mivel neki tartozom. —

Gröfnö

Gröfnö. I azt hiszed, én elég gyöngye volnék tün-
ni e butaságot?

Manfred. Öntől függ, hogy ne legyen az. Azért
kérem, nyilatkozzék határozottan: ellenzi e még
most is Vilmaivali frigyet? --

Gröfnö. E kérdésre csak anyai átkom felel-
hetne.

Manfred. Tehát megegyezését most sem
szabad reménylenünk?

Gröfnö. Határozott választ kívánok?... legyen!
Halló tehát: Vilma még ma férjhez megy.

Manfred. De ha ez lehetlen!

Gröfnö. Lehetségesé tessük. Száldozattal
tartozik nekünk.

Manfred. Keves fűnet után! Anyám! Ellenzése ö-
rök válságot von hozza. Ön kényszerít naponta
re hönöm a titkot, melyet eddig fűi tiszteltből
rejtettem. Ön nem tudja, hány évet áldozék fel ön-
nek életemből. - De ne feleddje, hogy ez áldozatot lehet-
lenné most ön teszi.

Gröfnö. E rejtélyes szavakat nem lennél képes
megmagyarázni; a talányok megsejtéséhez semmi
kedvem. -

Maripéd. E' talányt még ma megfejtem, - de meg
fejtesse önt fiatalosra meg. Ha átvását nem vár.
hatom, utkait hallani nem akarom. Isten velünk!
anyám. A talány még ma megfejtesse lesz. Lele j: k:

Grufrü. Csak menj jó fiú! e' talányt vélmát fej-
hez adva én oldom meg.

3ⁱⁿ Lele Inas jelent ^{közérol a kertből} mingyást Antal, Tüllinkó,
Ífiak Elöbbi.

Inas a tisztartó!

Grufrü. Jóhet! a vendég ífiakhoz, akik a park-
ban az ajtó előtt sétálva megjelentek. Jóhet nek
önök is, uraim; fiammal vegettünk. a Antal
hoz utyja szavának állt, im hozza a völe-
gényt.

Antal a Tüllinkó Nagy Súd! hisz ez az ösém.

Grufrü. A' artán?

Antal. a nehezteley) Ah ert még sem akar-
rom! a Püssé hátrabb állt

4ⁱⁿ Lele Vámudi, Laci, Elöbby

Vámudi. a öráját mutatja; Puncto tvi öra
is ökolom keret. a megteszi; Lacihoz Na! isó-
Koly keret lurtó! ö nagysága megengedi.

Laci a Tüllinkó A párn! meg várjamm meg

Grufrü - Antal - Vámudi - Laci - Ífiak - Tüllinkó - Ífiak - Leu

lehúzza kesztyűjét, vagy úgy is jó!-

Vámódi: Neked mindentép jó, tacsó!-

Laczi: Mert lássa én nem tudom az etikét.
[:gröfnő höz:] Tehát én is ^{is} iskolom keret. ^{ajja előt}
Gröfnő. Soha se járadjon. ^{elmegy}

Laczi: De kérem alássan, az apám megpa-
ransolta... megsökölja keret:) Servus Póni, te is
itt vagy? É nekem nem is szólnák!... Póni! é.
des jó bátyám!

Antal: No no! nem látod, nem magunké va-
gyunk.

Laczi: Péánom is én!... Hat esztendője!... Csö-
kölj meg hát, hiszen egyidűndi sem Judás Isca-
riotes!

Vámódi: Laczi, az istenért, pártfogó uraságunk!

Laczi: Ha apámnak urasága, nekem meg az
bátyám... megöleli, megsökölja:)

Vámódi: Nagyságos asszony, itt hozom ezt
a korbély naplopót, hanem azért az én fiam.
Nagy lurkó az igaz; az iskolából nemegyszer
csapták ki, de azért nem tökte el ütött fejü,-
szóval - az én fiam! azért nem akarom di-

Gröfnő - Antal - Laczi - Vámódi - v. a. 4

csérni. Prima Szombatyi ba érkezvén, most
is a ferblinél kaptam, és száz forinton kel-
lett kiváltanom, mert hiában! a ferbli, és
különösen a traktálás szenvedélye! Itt á-
ban ő nem Jóni. allassanként mintegy magá-
val beszélgetve: nem Jóni! Perzseg Jóni min-
dig eminens volt, sohasem csinált adóssa-
got, sohasem szomorított meg; nem fut a
kötény után, nem ferblizik, nem traktál...
de Lauri is az én fiám!

Grofnő. Váromdi úr, úgy hiszem, nekem
akárt valamit mondani.

Váromdi. (eszmélve:) Ah igen! Jóni mondta,
Nagysád Vilma't férjhez akarja adni.

x Grofnő. Igen.

Váromdi. És hogy vele tízezer pengőt mel-
törtatik adni...

Grofnő. Igen.

Váromdi. En tehát szerencsem völegényt-
he he he! Vilma angyal, és tízezerre van! -
Éppen öfiszefognak illeni, éppen neki
való

19
való! Úgy is azt szokták mondani, hűnek
házasság előtt nincs elég esze --

Gröfnö. Szóval édes tisztartó úr, a vőlegény?
Vámódi. a fiam.

Laczi. Türes tatár! Főri! - te te házasodol?
Ejnye, s nekem nem is szólnak, hogy lak-
zira hoznak!... Iratulálok, Főri!

Vámódi. Csitt! szerencsétlen!

Laczi. De jól teszed, Főri! - vedd el, házasod-
jál! jobb ma, mint holnap!

Antal. Mit beszélsz össze vissza!... A vőle-
gény nem én vagyok!

Vámódi. Hanem te vagy, lurdokum lurdója!

Laczi. Én!... már én la!... Nem ettem bolond
gombát.

Gröfnö. Hogyan? hát nem tudatta vele, tisztar-
tartó úr!

Vámódi. Meg akartam lepni ez örömi hírral.

Laczi. Én házasodni?... én!... hahaha! háza-
sodni!... püh! - a gondolatra is borsódzika
hátam! -

Vámódi. Megbolondult ez a fű!...

Gröfzö. I mi kifogása lehet Vilma ellen?

Laczi. Nekem? Semmi kifogásom, csak én nem akarok befogni a házasság szekerébe. - Én vegyem el azt a szomorú halvány leányt, ki be csak hátul jár a lélek?....

Vámódi. Vilma angyal - pokolparódija! -

Laczi. ^{Itt angyal, het a} ~~Egyenlőért~~ ^{horzám} ~~menyországba való,~~ nem ~~semmi~~ pokolparódijának. Szóval, a típus, érte meg: én nem házasodom; először mert nem akarok, másodszor ~~mert meg~~ ~~nincs kedvem~~ ~~szóval~~ ~~találni~~.

A' mikor még ~~korábban~~ ^{nőtlen} voltam

A' kapuba kiállottam -

Egyet kieltöt kurjantottam,

Mingyárt tudták, hogy én voltam.

De mióta házas vagyok

A' kapuba kiállhatok,

Akár hányat kurjantathatok,

Még se tudják, hogy én vagyok.

Vámódi

Vámoré: De másodszor - ha én akarom,
parancsolom.

Laczi: De ha én harmadszor sem akarom.

Vámoré: Lássáté nagyságtok, pedig az én
fiam! - Hallod tehát?

Laczi: Előre is megmondom, mit akar most.
Mikor már így fogog a szeme - -

Vámoré: De ha én kútagadlak!

Laczi: Tudtam. - Nem először.

Vámoré: De most utolszor.

Laczi: És miből?

Vámoré: Mindenből, a minn van.

Laczi: Hoho! az anyaiból is?...

Vámoré: No lássáté nagyságtok - még szembe
száll, pedig az én fiam!... Ezt Jóni soha sem
tette. - Nézz ide, szerencsétlen naplopó! - ez
itt bátyád - berreg erről kellerre példát vened!

Laczi: Hát vegye ő el vilámát, én majd
példát veszek róla.

Vámoré: Igen, semmi házi! - ő a legbecsü-

letesbb, legjobb ember, maga az erény példája, mig te...

Laci: Szinte példa vagyok.

Gröfnö: Pisztoártó ír, Kirméjén meg család ügyeitől.

Laci: Jól mondja nagysád, csak pironogassa meg; ha szüni akar, hát menjünk haza.

Váimol: Nem, - nem! - rég nyomja szívemet - Példát akarsz? hát példát adok én is! - Nem kell vilma! - hát nem is lesz a tied. De házamban ser mered többé tenni lábaidat! - Mindig Kártyázni, biliárdozni! - azt gondolod van pénz! ... Mennyi adóságot firtetem 'ertte, s azzal mindig Jóni szenvedett rövidséget... ez tovább így nem járja - nem - nem! - Jó, menj, sorsodra bírlak... Pedig hogy szerettem! ... Itt van! - anyádat mióta elvettem, két ezer pengőt Kaptam vele, fele téged illet, - ha majorennis léssz, megkapsod, - ha... nem itt van az apáiból husz forint...

L. Sírva

12
(:sírva:) A többit megkapod... ha a koporsóba...

Laci: „finte elvéréstényülve: Ez tehát az apai,
és anyai?

Vámódi: Az.

Laci: Tehát azt akarja, hogy a világba
menjek!...

Vámódi: (:erőltetve magát:) Azt.

Laci: És soha se jössz vissza többé!...

Vámódi: Azt nem.

Laci: Jó, - hát most elmegyek, de visszajö-
vök. Isten áldja meg apáim! - Jóni! vedd el
vilmát, nehogy (:zokogva:) téged is kútágadjá-
nak. (:el:)

Vámódi: Persze ő is az én fiam!... Már csak
utána megyek, mert háttha valami ruszban
töri fejét, s még a kútba ugrik.

Gröfnő: (:ántalhoz:) Ön egész tervemet elron-
ta!

Vámódi: (:megy:) Persze már előre is láttam
a kis unokákat... No de Jóninak nem való,
Jóni egykor gröfnét is kap. - (:elment:)

Filinkó. „Közrelép.”[#] Nagysád úgy lelt.
szik, itt semmi sem hiányzik egy pompás
menyegzőhöz, csak a vőlegény.

Gröfné. Az is akad.

Filinkó. Már akad.

Gröfnő. Hogyan?...

Filinkó. Itt vagyok én.

Gröfnő. Ön? - Látta a menyasszonyt?

Filinkó. Minek?

Gröfnő. Akarja látni?...

Filinkó. Minek?.... nem bánom én, ha bár:

„Eszteendője szar meg kettő”

„Foga sinusen csak vagy kettő!”

Elej azt tudnom, hogy tíz-akarárn mondani
tizenöt ezer pengője van.

Gröfné. Csak tizenkét ezre.

Filinkó. Egy krajcárral sem alább, én
én meg nem engedem, hogy menyasszonyom
kötlyavetyén adassék.

Miró. E szerint gratulálhatunk.

Gröfnő. Filinkó. Antal. J. J. J.

Gröfnő.

Grofnő. Csak azon esetben, ha ön szerencsés lesz Vilmánának megtetszeni.

Pillinkó. Oh arról jeleleki.

Grofnő. (titkon:) Hogy nem fog tetszeni. Azért a pénzt megkapja; de esküvő után lemond róla. (fenn:) Hővessen, bennutatom jegyeséneki.

Pillinkó. (egyengeti magát:) I én fogadok, tiszteint belém bolondul - (~~mindenütt~~)

S^{III} Jelenet.

Inas ^{j:K.} levelet hoz a grofnőhöz:) Előbb

Grofnő. (jere, a címet ~~olvasza~~ ^{nézve}.) Fiam kéze! - Engedelmeiddel. (a levelet olvasva:) "Anyám! Ne üzre tovább a botrányt, mert Vilma nem vala- büntársagn, mint ön kívé, hanem tikkos pá- rápában hites nőm. Aldását nem reménylve- álkát sem akarom hallani. Azért midőn e sorokat olvassa - már úton vagyunk Paris- ba, honnan vagy borsánatát hallani, vagy soha sem tér vissza fia, Manfred - Borsá- natom! Hővessen átkom!

Pillinkó. Nos nagysád láthatom e meny-

aszszonyomat?...

Gröfnö. (: némi zavarral) A' menyaszszony! -

A' menyaszszony eltűnt.

Pillinkö. Eltűnt?... Furcsa! imént menyaszszony volt, s völegény nem vala: most a' völegény itt áll, s menyaszszony nincs.

Gröfnö. (: szinlett udvarisággal) Mert önnek e. levélben kosarat küld.

Pillinkö. Kosarat? mielőtt megkértem,?... bizony furcsa!

Gröfnö. Uraim! siamnak rögfön elkeltett utazni; de azért önök háram kedves vendégei. -

Pillinkö. Alássan köszönjüki!

Gröfnö. (: haldian) Önt kivéve! (: artificial)

el. Pillinkö. (: egyedül) Vilma eltűnt - Manfred eltűnt!... értelm, együtt tűntek el! - Mair nem okosabb lett volna e, azután tűnniök el, miután én elvettem - a' tizenötöt exorfontot! - Így minden eltűnt, s én egy házal odább állok. (: el.)

Váltás

14

Váttorás

f. Az aggteleki barlang egy közep, s két oldal nyi-
lással. Most tündéri fényben. A közepnyílásnál
orgona, mellyen egy ősz játszók, körülte a javult
szellemek térdelnek. Elöl a rossz szellemek, min-
denféle bűnök jelképei - különféle csoportoza-
tokban részint állnak, részint körben lejtnek.)

6^{ik} Jelenet.

Szellemek

f. Javult szellemek kara:

Isten, bocsás meg, ~~mekörölk,~~

Oh irgalmasz nekünk!

A bánat árját

Hullatja két szemünk!

R rossz szellemek.

A gyáva kér bocsánatot,

Mi daczolunk.

Az atok költ, de meg nem tör.

Mi vigadunk!

Javult szellemek.

A míg haragszol
Megfagyának könnyeink
Ha megborsátasz,
Felszállnak lelkeink.

Rosszellemek.

Míg élttem én, a bü könyve
Más szemben ült;
Most sirjaki én, midőn szívem
Megkövesült?!
Agyava kőr is a L

Gräber

Első, második örszellem = Köréjenjönök!

Első örszel. Az ég nevében, föl, segítsétek!

Egyjavult szel. Kiki vagytok égi tiszta
szellemek? = Miért szaltatok le siri börtö-
nünkbe?

Első örszel. Két gyermeki mellé örző an-
gyalul = Vagyunk leküldve, s őket egy bűnös
= Vég gondolatokkal hozza most ide.

Prof

Rosz szellem.

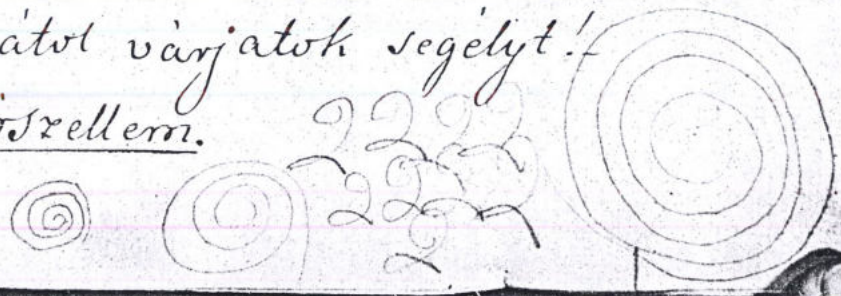
Hát nincs hatalmatok megmenteni?
Első Örszellem.

Ha elragadja a kitért folyam,
Ha mély gödörnek szélén állanád,
Hol már csak egy hajszálon függ az élet,
Fentartja őket láthatlan ~~szellem~~ kerüink;
De ember ellen övni nem lehet
Hatalmunk, mert az akarát szabád.

Fehér szellem.

Íé szellemek, mi nem segíthetünk,
Minket rosz tettünk átka zárt ide.
É mert egykoron sötétben vettkerünk,
Mindaddig kövé válnak könyeink,
Míg e sötét barlangnak boltjain
Att nem törend a ~~sötét~~ tiszta fényű nap.
Az emberekhez szivünk kövövala,
Azért ha ember lát, kövé leszünk.
A rossz urától varjatosk segélyt!

Örszellem.

Igen, csak tőle eddeklündi segítség!

/: A kiet örözzellem tetérvél imádkozva! /

A /: Az előbbi kar kerdeti - de csak hamar első-
tétül - s a mint a közép nyiláson a gyertya
fénye besüt, a fuvultszellemek eltűnnek, s
helyökben köszobrok láthatók. Ugy később
a rossz szellemek is, midőn a középnyilásból
rájok süt a gyertya fénye:)

Jin Telenet.

Jóbiás (:előző gyertyával,) Márta,
Ninát, és Rozsát vezetve a gyerme-
ket mint egy hat évesek - középén jönnek -
a kiet örözzellem a kiet gyermeket mellé megy,
s keriket válláira teszi:)

Márta: Micsoda kell még mennünk!...

Jóbiás. (:főszemű- szettekint:) Nem,
már jó helyt vagyunk.

Márta: Itt van elrejtve kincsed?

Jóbiás. Micsoda kincsem; drága
kincsem!

2° örözzellem Nina - Márta - Rozsa - Főörpellen
Jóbiás.

Márta

Márta. No, mellyről szóltál, s mellyet
velem igértél megosztani.

Jobiás. Ha kínusem volna, nem volnék
koldús.

Márta. Úgy miért hitgettél?...

Jobiás. Mert tudtam, hogy csak így lehet
hozzád szerencsém e barlang mélységében.
Gyermekek üljetei le, s maradjatok veszteg.

+ c: a két gyermek leül, az örszellemek köpenye
ittél elfödik. Jobiás Mártát félrevonja:

Ugyan mond meg csak drága feleség, miért
szóltél el tőlem ez előtt négy évvel piros
pünkösd napján a radnai búcsún?....

Márta. Mert mindig vertél.

Jobiás. ^{Ugy-e félvaljon} Valóban ~~miért~~ miért verteleki?
mindig?...

Márta. Mert nem akartam megvallani,
e két gyermeki közzül mellyik a miénk?...

Jobiás. s miért fosztál megengem ez apai
örömtől?....

Márta. Mert féltem, a másikkal azt te...

szed, mit Delivel tettél, ki belehalt.

Jobias. Solly szánó galamb szived van!.... azt nagyon szeretem. - És most megmondod e végre, melyik a mi gyermekünk? -

+ Örszellemek. (Mártahoz közelitenek, esdekelve emelik felé kereküket - s fülébe sugnák!)

Márta. Hogy a másikat... ^{megváltásod?} soha. soha!

Elég teher ama szegény fű vére rajtam.

Jobias. (: kemény hangon:) ~~Barra!~~ Lehát nem mondod

Márta. (: reszketve:) Nem! ^{meg?}

Jobias. Innen nem fogsz többé megpróbálni. -

Márta. Meg akarsz ölni?...

Jobias. (: a gyertyát a földre teszi:) Ment sen isten!.... Csak azt akarom tudni, melyik a mi gyermekünk.

X Márta. (: az örszellemek fenyegetve emelik Jobias felé jobbait:) Féj istenhez! - mi hasznod illy szörnyű tetteből!...

Jobias. Mi hasznom! - s nem tudnád.... Ha féltőzem nem volnék.... ha ép karomat,

vagy

vagy lábomat össze nem szigorítanám, ki
 adna alamirsnát?... nem azt mondaná e min-
 dendi „Menj dolgozni! az illy naplopót be-
 kellene zárni!” -” s szépen felkoppanna ál-
 lunk. - De ha e szép gyermeket egyide vi-
 lágtalanul fog mellettem ülni, ha én szívre
 hatólag hegyedülök, s a gyermeki bássusom-
 hoz a distántot visítja..... ^{Csak} ~~szíve~~ így esőride
 majd a pénz!... s egykor leányunkra ezre-
 ket hagyhatok. ~~Mintha első példát volna!~~
 Arét ne vonakodjál - mondó, mellyide a mi-
 enki.

+ Örszellemed. (Ismét Märtát keríti, s fülébe
 sugrati:)

Märta. Nem, inkább meghalok!

Jobiás. Elni fogsz, s egykor boldog anya
 leszel!

Märta. Üss, verj, belőlem e titkot ki nem
 jacsarod.

Jobiás. Nem foglaks ütni. - De úgy e nem.

tudod, ki volt az a Salamon király?..... Ő
a legbölcsebb volt; - de nekem is van eszem!
Tudod, miképp ítelt e. bölcös király. Elmondom:
Salamon király egykor trónon ült, ~~mint~~
~~én most itt a kőön.~~ Egy asszony jött hoz-
zá panaszkodni, hogy egy másik asszony
elrabolta kisdedét. Úgy látszik, a gyerme-
ketek akkor jobban kaptak az asszo-
nyok, mint most, mert hiszen most ne-
kiünk ingyen is adtak egyet, sőt még rá
is fizettek..... Elég az hozzá, Salamon hi-
vatta a vádlott asszonyt is; s ex égre, földre
szint azt esküvé, hogy a kisded az övé.
Mit csináljon már most Salamon? hogy
ismerje meg az igazi anyát?.... Azt paranc-
solta, vágják ketté a kisdedet.

Te hát nem mondod meg, mellyik a
t mi gyerekeinké? - nem! # c: a gyermekét kiter-
siet - Nosát megragadja, s előre hurcolja.
az első örszellem követi - kerét folyvást No-
sa

2° örf: Nina
1° örf: Noza-Tobias

Ésa fején tartva:)

18

Márta: Mit akarsz tenni!...

Tobias. (: hozzá hajolva-súgva:) Ezt fosztom meg szemektől. (: az első örszellem Mária-hoz siet kiteret megragadja - s Borsához vonja:)

Márta. Segítség!

Tobias. Ordithatsz, itt nem hall senki-

Márta. Ne bánthatsz, ez ő! - (: oda vethem, el-rántja ^{jobb felére} Borsát, öleli:) Gyermekem! Édes gyermekem!

Első örszel. (: hátasan emeli ég felé kiteret:) Ő mentve van! (: eltűnik:) jobb oldalra.

Tobias. Így! most már tudom, melyik a mi gyermekünk. (: Ninát elővezeti, a második örszellem követi, s leplevel elfedi:)

Nina: Anyám, jélek apámtól -

Márta. (: a második örszellem kéri Mária-t:)

Ha istent ismeresz, könyörülj!

Nina. (: müdön térdére vonja Tobias:.) Mit akarsz! -

Márta. Szemeidtől akar megfosztani.

Borsá-Mária - 2° öp - Nina - Tobias - 2° öp

+ Nina: Anyám ne hagyj! c: Második ör.
szellem közép nyíláshoz fut, s az értkező Lász.
löt vereti.

Jobias: Meg kell lenni! c: Egyik kerével
fiendöt akar szájába fömni.

J^{ix} Selenet.

Laczi, Később Kondor. Előbb

Laczi: c: e perzben ^{forossal} berohan körépen. Megállj!
nyomorult! c: Ninát elragadja.

Jobias: Martáhrz rohan a gyertyát felrug.
ván: Ad a gyermeket, jussunk! c: elfutnak
jobbra - Jobias Nörsät ölébe ragadván:

x Másod: Örzel. c: Eg felé emeli ~~szexeit~~ ^{here} / Ö
mentve van! c: eltűnik.

(:A mint sötét van, a kövek megelevenül.
nek, de az értkező fényre ismét eltűnnek.)

Laczi: Nyomorult zsvány!.... ahol ni!
itt hagy a sötétben. Nefélj no, kis babám,
én nem vagyok holló! - De hol is marad az
a rector?... Heh ható! Necturam hako!

Kondor

Kondor: (:kiül:) Hahó!

Lauri: Ho! ide hó! -

Kondor: (:^{egy} ^{égy} ^{és} ^{többgyertyés} ^{angy} ^{gyertyát} ^{hoz,} ^{kulcsot} ^{szól,})
Förök már.

Csak tessék kiabálni, a hang után majd orientálom magamat.

Lauri: Ugyan horra már az ördög!

Kondor: Jobbra, vagy balra?...

Lauri: Maga az ott, az a lidérva?...

Kondor: Csak maradjon ott. Nem sietheteki, félek, valami gödörbe pottyantok. Hát mi volt?.... Szóljon hát, hol van amice?...

Lauri: Nonno! csak ne jöjjön most meg ne kem.

Kondor: Ah itt van?

Lauri: Itt hát. Ugyan ne fösvénykedjék.

Gyújtson még egy gyertyát. - Nerre csak egy gyermek. Szegényke ijedtében ~~magát~~ elalélt.
Adja ^{de már az} kulcsot, hádd loisoljam fel.

Kondor: (:átadja:) Csak gardálkodva, ropp!

Lauri: (:loisolja:) ^{egy} ^{ugyan} Tartsa ide jobban az ^{egy} ^{gyertyát}

Kondor - Lauri - Nina.

Lauri - Nina - Kondor

tyát. Nézze csak rector, ^{ugyan csak} ~~mi~~ ^{mi} ~~soda~~ ^{soda} gyönyörű gyermek.

Kondor: Az ám, de Kórus gyermeké! ^{már előbb}

Laci: De őrü vonások ám. ^{nina bábján}

Kondor: Valami őrü Kórusé volt. De hát hogy jutott hozzá?... ^{ment egy évig a}

Laci: Hogy?... hát egy gazember csak a szemét...

Kondor: Ah!

Laci: Nézze felnyitja, ... ^{Recturam} Ez ám a szem!

Kondor: Az ám! bizony már lett volna érte!

Nina: Anyám!?

Laci: Éles kis babám, ne félj! mi nem bántunk.

Nina: Kicsoda maga?!

Laci: A ki meg nem engedte, hogy szemétől megfosztassanak.

Nina: ^{széjjel} ^{széjjel} ah!... az apám... ^{hozza} ^{simul!}

Laci: Az nem vagyok, hanem légy nyitogató, babám; majd megkeresük a tatát is, a mamát is. De hát ki a te mamád?

Nina

Nina: A Holdus asszony.

Laci: Szép. - Hát a tata is itt volt?

Nina: Igen, de ő rossz ember.

Laci: Ő a kart pemeidől megfosztani?!

Nina: Előbb ~~az~~ Nőzsi bántotta.

Laci: Hát ki az a Nőzsi?!

Nina: Hát a kis testvérem.

Laci: Hát mi a te neved?!

Nina: Nina.

Laci: No rector, ^{utam} most ^{kérem fel} csavarja ^{ri az eszünket,} ~~fel am~~ ^{hívotnak} ~~az eszét~~ ... mit csináljunk vele?!

Kondor: Mit? ... Hát ki dobottatjuki.

Laci: Oh maga! ... Majd bír eljöneti a sem-
mirekellők, s megvallják, hogy Holdus szo-
kás szerint csak megakarták küssé vadi-
tani.

Kondor: A' bír igaz -- ez rajtunk marad.
De rogo, én előre is protestálok -- Nem én
találtam, e szerint nem engem illet. Az-
tán ön az oka. - Ha ön nem kíváncsi e
barlangot látni, s engem nem értesziol

Kalauzul---

Laczi: No bír, a kastélyban mindenki ide készült, én is ak előre jöttem... Ha... nem rector! ez már csakugyan furcsa ám! Ma megakartak házasítani, s én elmentkeztem; im házasság nélkül is gyermekhez juték. Lásza rector, ha isten akarja, a piszka fia is elsül.

Kondor: Lásza amice, én már tíz éve vagyok házas, s még sincs gyermekem.

Laczi: Nincs!... no fogja, adok én egyet.

Kondor: Köszönöm alászan... feleségem tudta nélkül nem járja.

Nina: De hát hol az anyám!...

Laczi: Lásza, rector, ennek anyja kell, vegye pártfogó kerébe.

Kondor: Én azt sem bánom, de mit mond a feleségem?... istörtatóan szerelemfeltő!...

Laczi: Magát feltő!... ah!

Kondor

Kondor: Van is rá oka. - Iha most e gyermekket csak úgy, minden teketória nélkül haza vinném, nem sokat teketóriázna, hanem vele együtt Kudobna.

Lacri: Tudja mit?... majd azt mondom, hogy én vagyok az apja. Nézze csak, hogy néz rám, mintha apja volnék!... ^{Eszematikuslelked} Mily gyönyörű... (: megismerődjia :) Szegénykének többé sem apja, sem anyja! - Jézus menyki! az leszek én!... Nem hiában szabadítottam meg!.... Tudja mit, maga ügy is tanító, magához adom nevelőbe. De rector! azt mondom, jó nevelést adjon neki!

Kondor: Iki fog érte fizetni?

Lacri: Ki?... hát én, az ^{improvisált} substitutus vice tati. - az elamerve minden évben megjeleneck.

Kondor: És pontosan is fog fizetni?!

Lacri: Pontosán!... az már más! - Tudja mit? alkudjunk meg egy kerek summában,

egyszer mindenkorra...

Nina: Hol az anyám! -

Laczi: Csitt, gyermek, ne háborgass, midőn apai gondok fogadtak el! - Fújja mit? anyai részről engem ezer pengő illet, annak kamatjaiból nevelje illendően, mellékes ac. identitásokra is tarthat számat. A tőkéhez senkinek sem lesz szabad nyúlni. - Ha meg nő a lelkem, férjhez adom, s az lesz hozományom.

Kondor: Ön ezer pengőt adna e hol. dus gyermeknek? ... Ez iktató nagylelkűség!

Laczi: Hagyja el, előre tudom, hogy úgy is eltractálnám! Legalább nem megy potomba.

Kivül: (jobbrol egy megtört női sikoltás!)

Laczi: Hát ez mi? ...

Kondor: Mintha sikoltott volna valaki.

Laczi: Azok a semmire kellők lesznek.

Várjatok

Várjatok csak! - Rector, adja ide az egyik gyertyát - még vagy kettőt. - Így! - Most az egyik kezében tartsa a másik gyertyát - másik kezével pedig vegye ölébe Ninát, s ballagjon hátra felé. Eni tüstint ott leszek, csak egy kis vadászatot tartok. cs. fotósát felveszi! Indulj! fordulj! Előre!

Nina: Anyámhoz visznek!....

Laci: Ó - picrikém - pá! puszi! cs. megiso.
tya, eljőbbre!

Kondor: cs. Középre menvén: Iaj! szinte eltévedtem! cs. balra mutat! Perse, hogy erről jöttünk; hiszen itt az orgona. Csak jó, a jó emlékező tehetség

10^ú Felenet.

Várnodi, Szolgái - Előbbi

Várnodi: cs. még kívül! Giam, Laci!

Kondor: cs. megáll! Ez a Pisztartó! Tehát csakugyan még is arról jöttünk - természetesen! cs. Középre indul!

Várnodi - Kondor - Nina az ölében

Várnódi. (jó!) ah itt van! - Jiam!

Kondor. Engedelmeivel, a fia amott van.

Várnódi. a fátorgó mélységében?

Kondor. Hanem itt volt.

Várnódi. Csak volt, oh istenem!

Kondor. Sikoltást hallván--

Várnódi. Sikoltást? ... Úgy van! Megölte magát! ... oh én Kőszivű, apa!

Kondor. Hiszen nem ö sikoltott.

Várnódi. Nem ö!...

Kondor. Hanem rohant arra.

Várnódi. Rohant! - már bizonyos!

Kondor. De hát mi lette fészterő urat?

Várnódi. Mi? ... Lacrit kitagadlam, s ő most kétségbeesésből bizonyosan e barlangban akar véget vetni életének!

Kondor. Esze ágában sincs.

Várnódi. Igazán?

Kondor. Sőt emlékezőleg e gyermek életét is megmentette.

Várnódi.

32

Vámódi. E gyermekeket?... miféle gyermeke-
er?...

Kondor. Egy holdus szeméitől akarta
megfosztani, s Laci mentette meg. De itt
jön ő! - 11^{vi} Selenet.

Laci - Előbbiek. jobbról

Vámódi. Hián! lelkem fián! - Csak hogy
élsz! -

Laci. Hogy ne élnek, mitior élek. - De an-
nak vége!.... szegény asszony!...

Vámódi. Mi történt?

Laci. Saj azt hosszras volna elbeszélni.
Két holdust riasztottam el innen, s a hol-
dusnő a sötétben itt a mélységbe
alázukant, s többé nem fog fölkelni
soha!

Kondor. S a holdus?...

Laci. Verje meg büne, ^{a megfátalul, éjén} de én nem üldö-
zöm, nehogy valahol az is kitorje nya-
kát, s még rajtam száradjon vére. Ha
nem ide küldöm a bírót falustul. - De igaz,

Laci - Vámódi - Kondor.

rector! hol a mi gyermekünk?

Kondor. Itt van.--

Vámor. Miféle gyermek ez?

Laczi. Hát az enyim!

Vámor. Gied?

Laczi. No no! hiszen ezt menttettem meg.

Vámor. A holdusoktól? - Laczi! ez szép tőled! - Most már mit csinálsz vele!...

Laczi. Nevelőbe adtam a rectorhoz.

Vámor. Laczi, ez szép tőled! a rectornál náál éppen jó kéreken lesz! - Ha istenben boldogult anyád élne, magamhoz fogadnám. De így sem felejtkezem meg róla. - (megöleli) Még is csakugyan te is az én jó fiam vagy!

Laczi. (Egyidikerével a perzst adja, mássikkal Ninát jelöleli) No hát vegye vipsza az apát; az anyai e kis babáé.

Vámor. (elérzékenyülve) Még is az én fiam! - Kissé pajkos, de az én jó szívű fiam! (Mind el a mint elsötétül a szöveg)

meg

~~megetevenülnek - a mint a fény eltűnik.~~

Ez alatt

12ⁱⁿ Jelenet.

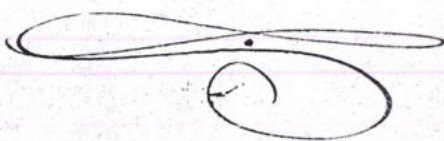
Jobias - Nőzsát veretve - lappangva jö
Előbb

Jobias. Vigyáznom kell - e világot nem
szabad elvesztenem szememből. -

Nőzsa. De hol az anyám! -

Jobias. Anyád!! magában tompán, Nincs
többé! elközepsen!

Az előbbi Kar ismételteti.

Másod

Második Szakasz.

1. Filencz évvel utóbb:

1. Csinos vendéglői étterem, melyet hirtelen ü-
vegfal választ egy másik étteremről. Két oldal-
ra egy közép ajtó!

1860. Felvétel.

Laczi - Tillinkó: reggelinél ülteték!

Tillinkó: Szerencséje, hogy iskolámba
került; nélkülem Pesten semmire sem
mentt volna.

Laczi: Hiában! csak itt Pesten mulat-
hatni! otthon szinte halálra untam már
magamat.

Tillinkó: Mit is keresne ily kapacitás
falun?.....

Laczi: Haiban nem volt ily unalmas
nálunk, hiszen tudja. Míg a grófni ott la-
kolt, bezzeg volt dinom dinom. De azóta
mintha megátkozták volna, minden
kihalt a kastélyban. A gróf anyjával
végkép

25
végkép meghasonlott, folyvást külföldön él.
Csak a pénvet kell neki küldözgetni.

Fillinkö. Igar e: hogy a gyöfnö olly nagy beteg?

Laci. Nem viszi soká, mint Görü mondja.

Fillinkö. I mi baja!...

Laci. Hja! az orvosok mást mondanak, a
cselédség megint mást. Csak három hónapja beteg,
s már is egészen óda lett, - alig is merni rá, - s a cse-
lédség azt mondja: mutalja hogy örült: hogy nin-
csenek egészen ott hon. De mi közünk ehez. Be-
széljen Horivól. (: felátnak:)

Fillinkö. Szerelmes önbe.

Laci. De hát miért nem kassint viszta, ha
rá kassintok!

Fillinkö. Hja barátotokám, nem megy az illy
hamar; s ha nem akarja elvenni, éppen sehogy
sem fog menni.

Laci. Hiszen feleségül akarnám.

Fillinkö. De igazán feleségül!...

Laci. Beszúletemre, és beszúletesen.

Fillinkö. Ugy rák kell bírni, majd örsze buru-
nálom én. Van e pénzre? -

Laci. Van, s még hitelem is van.

Gillinkö. Úgy hát siessünk átellen az
ékszerárushoz. -

Lauri. Az ékszerárushoz!

Gillinkö. Ho - menyaszszonny ajándékot
venni, s én rögtön megkérém önnel.

Lauri. De ha kosarat kapsz!

Gillinkö. Ön?... és kosár!....

Lauri. Igar, a ki mer, nyer!

Gillinkö. Ha nem ha ön megkapja, - én mit
kapok!...

Lauri. Előre egy csókot, s aztán új frakkot,
új kalapot...

Gillinkö. És száz pengőt...

Lauri. Azt is; - de ha kosarat ad, - akármi
legyek, ha ^{én magát} meg nem nadrágotom!

Gillinkö. Csak rá'm kell bízni. (:középen el
mennek!)

2° Feladat:

Nori, (:oldalt jó türelemmel - egy ki fáltu.
Kör előtt megáll -) mindig azt Tobias.

Nori: (:egyedül!) Ah! mi szép vagy ott így!...
Mi jól áll e nyakéti... e karperecz... e se-
lyem ruha!... akár mely herceg is belém

Nori - Tobias

bolond

bolondulna!

Jobias. (a hátulsi szobából jöven, még künne)
Jean! Ki kell dobni azt a szermtelen koldust!
Koldulni tilos! Dologhárbá vele! Nem szenvedhetem a koldusokat. (bejö.) Ah, már fölkeltem vendéglőm királyneje! ^{Éh.}

Nözi. Papa, miért oly kegyetlen a koldusokhoz?.....

Jobias. No Nözi, illy szoktal ne állj elő!.....
Általában elégedetlen vagyok veled!.....

Nözi. Miért?

Jobias. Tegnap is, midőn várnodt, amia koldus történetét beszélt, oly furcsa szokot ejtél, hogy szinte megfagyott vérem.

Nözi. Poszandodtam, azt hívem, rántk veled.

Jobias. Ezre ágában sem volt. Ki tudja múltamat?! - Pestet egylor. mint koldus hagytam el, & mint töke pénzes jöttem vissza. Mint juték hozzá az nem kérdés.

Nözi. Csak hagyja, hagyja, mit sem akarok tudni. Mind azt csak álmodtam, csak most kerdek élni; csak azóta ismerék magamra,

mióta elégedetlen tükörbe pillant: így néred ki.

Tobias. Ajánlom is a hallgatást, mert-

Nóri. Tudom, tudom, csak hagyjon békét.

És mire az aranyos pillangókat folyvást emlegetni, hogy miből lett. A papa nem szégyenli így a múltat, mint én; a papa nem olly büszke a jelenre, mint én.

Tobias. Érzéssel (csak rád vagyok büszke-gyermekem! - megakarja kerét fogni)

Nóri. vonakodik. Jó jó! csak hagyjon békét.

Tobias. Gyermekem, hiszer-

Nóri. Leánya vagyok, s vendéglője kedve-mert mindig tömve, mert mindenki őhajt látni - csodálni; s egy nyájas pillanatoment készek az egész étlapot végig enni.

Tobias. De te ne hallgass rájok. - Azt akarom.

Nóri. Hogy férjhez menjek.

Tobias. És boldog légy.

Nóri. De úgy azonnal megürösül vendéglője.

Tobias. Nem bánom, csak jóvó legyen birtok.

Sitva

Sitva.

27

Nozi. Árt csak bíza rám.

III. Jelenet.

Gillinkó, Előbbiek.) Balköréjen

Gillinkó. ! Köréjen bedugja fejét:) Szabad illy kórán!

Nozi. ! büszkén lenézve:) Azért vendégfő. ! feje:)

~~Attila~~

Tobias. Óha mi kedves--

Gillinkó. Zubringerjök! Csak mondja ki, nem árulok zsákban másikat

Tobias. Ön a mi kedves Gillinkónt!

Gillinkó. S pedig most egyszer telve a legede. Lebb melódiákkal, csak játszani kell rajtam.

Tobias. Ön mindig jöt hoz nekünk.

Nozi. Magán kívül.

Tobias. Újabb, újabb vendégeket.

Gillinkó. ! Nozinak keret csókol:) Azokat nagyszád szép szemei idézik ide. Most is egy illy boldogtalan funulyás Merkúrja vagyok.

Tobias. Édes Gillinkóm, e szerepet háramnál ~~csak~~ hagyja abban.

Gillinkó. No, no! hiszen hárasodni akar.

Nozi - Gillinkó - Tobias.

Jobias. ^{á má} Az más.

Nózi. Szabad nevet tudnunk?

Gillinkó. Ízeiből ékezeteket pedven elő!

Ő e csekélységet küldi, ha menyaszoronyi ajándokul elfogadni méltatik. c. felnyitja. Nézz csak... Nos... nos?... hehehe!... Vegye hát le rölök szeméit, ha bírja!... Nem padifong... igari-hehehe!

Nózi. c. felre! Mi szépen fogna nekem állani!

Jobias. „borzandódnék is, nem is!” Uram, ex má sok!

Gillinkó. Jóbb is lesz.

Jobias. Kineknek, mitkinek néz mindek?...!

Gillinkó. Hát ön kinek, miinek néz engem? hiszen ha szándékunk nem volna komoly, csak nem figyelnánk ezt ön előtt, a papa előtt....

Jobias. Úgy tessék megmondani nevet.

Gillin. Várnodi Laci, arén testi lelki barátom.

Nózi. c. feré! Csak Várnodi!....

Jobias. Várnodi?!....

Gillin

Fillin: : büszkén!) Ön úgy látszik, megvan
lepetve....

Nóri: En?... oh éppen nem.

Fillin: Nem, hanem a papa.

Jobias: En?... miért? — (Jere:) Jöle tarthatok;
ha magamhoz látározhat nánn.

Nóri: Hogy szeret, azt rég tudom.

Fillin: De ő nem tudja —

Nóri: Szeretem e?

Fillin: Vagy sem?

Nóri: Kerekken kimondom —

Jobias: Ne hirtelenkedjüdni. — Ismeri család
viszonyait?...

Fillinke: Hogy ne! bátyjának Föninak —

Jobias: ő is barátja önnek!...

Fillinke: Hogy ne! — Föninak hallhatták hi-
rét, ő gazdag, igen tekintélyes úr, s még többre
is viszi. —

Jobias: De itt az ösről van szó.

Fillinke: Laci kisse könyelmü.

Jobias: Hogy dühösen szeret traktálni, azt
tudom, — de — —

Fillin: De a szive jó!-

Jobias: Nem a szivről van itt szó.-

Fillin: Erttem, hanem - v. zsebére üt! Oh az apja istörtató gardag!- Főri a Romhalmi család junium, s az öreg bonorum directora... s képzelhetik, hogy megy a dolog; ha a fiúnak szármól az apá!

Jobias: v. öröm csillogó szemekkel! Nos Nozidám!....

Fillin: v. az ékszeret nyújtja! Nos nagysád!... a menyasszonyi ajándék!...

Nozi: Elfogadjátok. v. elsepi, a tüdőre elöti forrásjára!

Fillin: Jön!....

Jobias: Ament mondok.

Fillin: Ugy hát ékítse fel ezzel magát szép nagysád, mert a fiúnak ez leendő jelül, hogy hírelme meghallgattatott. - Tudja, kissé bátor. talan, nincs elég ^{ar} ~~sav~~ ^{erje} ~~viv~~ viv nyomato san! s ha én nem bíratom - ha én nem magasztalom nagysád eredményeit - -

Jobias: Ertjük; mint szokás, a-ben-
dát

dát kívánja.

Fillin: Csak a bunda árát; de többszöröse,
mert nagyon hideg van. - Tehát jöhét?...

Nózi: (: az ékszeret felrakta:) Tehát itt van?...

Fillin: Mikor nincs ő itt?... Tehát hívom.

/: a közép ajtót megnyitja:)

Jobias: (: Nózihoz:) De ^{aztán} a múltól...

Nózi: Ugyan hagyjon már békét!

Hⁱⁿ Jelenet.

Fillin tió - Lacrit bevezeti - Előbb ^{bal közöjén}

Lacri: (lesütött remmel megált:)

Fillin: Papa hagyjuk magokra a gyerme-
keket.

Jobias: Ugy is a piacra kell mennem.

Fillin: Hozzon egy szeker atyai áldást. (: Jobi-
ással el:) jobb közöjén.

Nózi: (: félre:) Saj! beh pap macskája!

Lacri: (: magában:) Mástkor mingyárt nyakon
csiptem a lányokat.... de hiában! ebbe igazán
bele bolondultam.

Nózi: (: fere:) Ita en nem szőlő, (: faj antó tió

Kü itélet napig is hallgat. ... Vámodi úr, ön igen meglepett.

Laci: „felerikén felemeli femeit-öröme mindinkább nö:”) Ez az... az én nyakravalóm... az én karperecrem!... ö szeret!...

Rózi: Vámodi úr, ön igen meglepett.

Laci: Ezek az én függőim! ö szeret!

Rózi: Nos meg van elégedve!...

Laci: Rozám-lelkem Rozám! szeretsz!- szeretsz! (: megakarja öletni.)

Rózi: No no! most már nagyon is bátor.

Laci: Hogy ne, ^{volnék, hogy ne volnék,} mihor szeretsz! De hát mi-
kor tartjuk a lakzít? ... egy hét múlva? ... holnap? -
ma? ... mingyárt?...

Rózi: Előbb atyám egyezését is!...

Laci: Mit nekem apád?...

Rózi: I az ön apja?...

Laci: De tegorük hát egyenást; különben
art hiszem, nem szeretsz.

Rózi: Atyád nem fogja ellenérni?

Laci: Mit nekem az apám?

Rózi: D'atyád igen magasán áll sorosomfe-
lett

lett....

Lauri: Hátrom is én, ha az égbe nyúló is feje!... Nem parancsolt nekem senki!

Nóri: De atyád? ha ki tagad?

Lauri: Oh kitagadott már elég sok, s mindan... nyiszor viszra fogadott. Ne félj, nem tagad ki többé, mert az illy kitagadás mindig sodt pénzébe került.... Aztán téged lehetlen nem imádni! Elegendő látniok, hogy boldogjaid legyenek. De itt nem hagylak. Nörim! egy óráig sem, - téged ugyan senki se bámuljon többé. # Nina ^{ittatalsó potába bújónk etc.} Kovács ^{jóbbra eszenek!}

Nóri: Tehát szerelemfeltő is vagy!....

Lauri: No de mennyire! - Hiszen mikor a vendégei körül valaki csak rád nézett, ^{szűz} ~~mi~~... kor mosolyogva nérték rád.... Oh be jól esett, mikor valakire durcásan nértél!.... Már arra a gondolatra is vetemedtem, hogy apádtól megkérdelem, mennyit vesz be naponként; én azt mind ki akartam fizetni, hogy a vendéglőt beszukathassam, hogy aztán csak én csudáljalak, s csak rám mosolyogj! - ^{szűz} Tehát mi...

Kor kelint egybe?

Nóri: Mi kor te akarod.

Laci: Standi pede. Hol az apád (: arüveg
ajtóhoz fut.) Hini ni! Mit látok, ez ő, ezek ök!

Nóri: Kicsodák!

Laci: Saj szívem ez hosszú historia! - Meg-
engeded, hogy behívjam!...

Nóri: Miért ne!...

Laci: (: arajtót kinyitja:) Necturam! Ni-
na! ide, ide!

Sⁿⁱ Jelenet.

Kondor, Nina, Elöbbi

Nina: Laci!

Laci: Nina, lelkem!

Nina: (: vörzsvonulva karjaiból:) Fölte-
vöm! Barátom!

Kondor: En is itt vagyok!

Laci: Magát is megöleljem!...

Nóri: (: kehertelve:) Uram - mit jelenet ez?
Ki ez!...

Laci: Hiszen ez testvérem! - Nemigari!

Nóri - Laci - Nina - Kondor de

de annyi, mint testvérem. -

Nina: (: hívvel ismét.) Több-több!

Laci: Észem a szívét, hogy felcseperedett ez a leány! - Egy év alatt hogy felvette magát! - Hallja vector, magának jó kosztja lehet.

Rózi: De hát kihez van szerencsém?

Laci: Kihez?.... hát ő ar, - ő--

Rózi: Azt látom.

Laci: No-kiről tegnap szóltam, kit megspaditottam.... Ninám, ne úgy vedd, nem dicseki. Vésből mondtam el... de Kadarcis úr horta elő... tudja a tatar, honnan tudta meg. -

Nina: I ki e szép úri hölgy?...

Laci: Ki?.... hiszen ő ar! -

Nina: Kicsoda?...

Laci: Ej! te sem tudsz semmit! -

Nina: Honnan tudnám?....

Laci: Igar! - I en botorú azt hív'em, már a verebete is arról csiripolnaki. - De hát 'édes Ninám! - Hanem, te hannis, ^{már} ~~az~~ Ninámaki is be-

illenél, - úgy kiszépültél! - Tehát gyerme-
kem, e-szeretetre méltó úri hölgy-jegyesem.

Nina: (:üjvedve:) Jegyessed?...

Laci: No, mi lett?...

Nina: Semmi! - néha szédülök... mingyárt
jobbán leszek.

Laci: Ejnye vector - mért nem közli ezt
orvossal? ... No lelkem, gratulálj, szépen;
mert őt kimondhatlanul szeretem.

Nina: (:feltétkényen-fejre:) Szereti?... szereti!

Laci: És boldog vagyok!

Nina: (:fejre:) Boldog?!... Vegye üdvözlétem.

Nózi: Köszönöm. - De öntöknek sok mon-
dandójuk lesz, nem háborgatom. (:fejre:) Meg-
kell tudnom, miféle hűga ez?...

Laci: Oh egy cseppet sem háborgatsz en-
gyalom! - No de öleld meg hát!... ez nekem an-
nyi, mint leányom, s mint hogy fejed lepedi,
te annyi, mint mamája fogsz lenni!... Eh!
ide! (:öfökre fogja öket:) Csókoljátok meg egy-
mást

mást. (: Arak idegenkedre megismerjék egymást!)
Igy la! - - s most rector, jöjjön, magát is meg-
puszítom.

Rector: Patronus uram mindig boldogítja.

Nina: (: Jere:) Nem-errel nem lehet boldog-
er nem szeretheti.

Rózi: (: félre:) Vegére járni. (: menni a ház:) #

Lauri: Ugyan ne menj hát.

Rózi: ^{baty}Spingyárt itt leszed. (: Hörzéken el, de az
ajtót nyitva hagyja, s ott hallgatódzók:) #

Lauri: Nos rector, mi isoda forgó szél hozta ide!

Kondor: Friszen apja ura is itt van.

Lauri: Az apám is... No nézze meg az ember!

Kondor: Átellen a fogadóban ~~szálltunk~~.

Lauri: ^{ugyan}~~az~~ ne mondja!

Kondor: A gyapju vásárra jöttünk, aztán báty-
ja ura is írt, hogy sietve jöjünk, - s az öreg
úr egyenesen hozzá mentt.

Lauri: Pórhó?.....

Kondor: Igen, s nekünk meg hagyta, hogy
a híres vendéglőbe jöjünk, mert itt akar e-
Rózi

Nina - Lauri - Kondor.

bédleni.

Laczi: De hát Ninát miért hozta fel!...

Kondor: Azt már nem tudom; - az öreg úr akarta, - mert majd megeszi ezt a leányt, úgy szereti. -

Nina: Itte-tán rossz neven is veszed, hogy itt vagyok!...

Laczi: En'!... már mi is oda beszéd ez!... De tán még nem is reggeliztetek!... Hely Sean! -

Kondor: Köszönjétek, már volt benne ré. szünki.

Laczi: Csak parancsoljatok gyermekim a mi szemetek, szátoknak tetszik, mátol fogva én vagyok itt a vicegarda! - De igaz, a pái gondjaimról egészen elfeledtem: ho- moly állásba teszi magát:) Nina leányom, lépj atyai szinüNK elé - - elament tartunk.

Kondor: Hagyja el patronus uram - (süggan) Többet tud ez a leány önnel.

Laczi: Majd meglátjuk.

Nina: (főren) Most érzem, több vála nekem, mint testvér.

Laczi

15

Lauri: Nector! mióta illy szófogadat lani ce mi gyermekünk?

Kunctor: Nina lelkem, fogadj szót, látod, ismét rájött a bolondja.

Nina: (: jere:) De lesz eröm!..... Nem, nem - nincs eröm, gyűlöltöm azt a leányt.

Lauri: Hija! fájdalommal tapasztalom, hogy ő megriött, s apai telintélyem el^{apait}gyűlött. (: eleven vidorsággal:) Azért legyünk hát testvérek! -

Nina: szívem - szól, hogy tetszik jegyese.

Nina: (: kiárvással:) Hogy tetszik - azt kiéri?

Sehogy sem!

Rózi: (: jere:) Ugyanúgy!

Lauri: Mi sODA! nem szép e!

Nina: Oh hiszen ha önnek szép...

Lauri: Már er is önöz! - Hát mióta nem tegezel?

Nina: Mióta jegyese, nincs hozzá jogom.

Lauri: De miúgy én megengedem! - De hát lát-tál e valaha szebb ^{hagy}felülete szeremetet?

Nina: Oh a szernei éppen nem ~~szép~~ szépek.

Lauri: Ne isélj hát! Sattát e annál nagyobb fekete szemeket!

Nina: Éppen azért, mert nagyobb, mint valami pengő karikáké.

Nózi: (:jétre:) Hisz kigyó!

Lauri: Tehát neked az afféle kicsi kalmuk szemek tetszenek!...

Nina: Arok.

Lauri: De a szája? - a szája, Nina!... Sattát e picribb szájakat!...

Nina: Nagyon is kicsi, semmi arány sinus benne.

Nózi: (:jétre:) No várj, majd meg kritizálak!

Lauri: Ehol ni! a szemre azért nem tetszett, mert nagy, s a szája mert kicsi. Am! édes Zubiucám, tán jobban tetszenék, ha a füle! ig érne!... ^{Am!} Bet finnyás a gustusa!... Re.. stor az öndögbe - mi soda aetheticára tanította ezt a gyermeket!

Londor: Nem gyermeki ez már! (:fére:)

De

De hiszen tudom én, hol fáj a gyűlöszeme.

Lauri: a fitymálva! De a természete ellen csak
nincs kifogásunk!

Nina: Nekem nem tetszik, és nem fog tet-
szeni soha!

Lauri: De ^{no} nekem tetszik, és tetszeni fog
örökké!

Nina: De ő nem boldogíthat - nem - nem -

Lauri: De már arról felelel.

Nina: Igen nem ismered?

Lauri: Hát ^{lám} te ismered?

Nina: Én sem, - de én tudom.

Lauri: Igen erre is maga tanította - rector?...

Nina: Előérzetem sugja, és vannak előérzetei,
homályos sejtései, melyek mindig teljesülnek.

Lauri: Rector, miféle bolond philosophiára
tanította ezt a leányt? - Igen magnetizálni,
és galvanizálni is tud?... Hiszen csupa rothor,
és ellenszenvéből, és delejes reportókból áll
ez a leány! Maga tanította mind ezekre?...

Londor: Ad animam soha!

Lauri: No jó, ha neked van előérzeted, ne

nekem is van, s azt súgja: ő, csak ő! -

Nina: (: sírása kitör.) Legyen! de ha boldog-
talan leszek, - ha megcsalától, engem ne kölj-
hiszen én előre is sírok... Előre is síratlak.

Laci: (: fére.) Még is nagyon szeret e jó
gyermek, - nagyon szíven jelszik boldog-
ságon, még is lép a gyermeki háladáts-
ság!

Nina: (: elhatározottan.) De nem sírok! -
Szeretedét? - de igazán szeretted!...

Laci: Nem is tréfából.

Nina: s boldog leszek vele?

Laci: Mint Ádám, Éva a paradicsom-
ban.

Nina: s nélküle meghalnál?

Laci: Jobb vele élnem -

Nina: (: fére - könnyezve.) Mit is remény-
tem?... Ha én boldogtalan leszek is... csak
ő legyen boldog! Jó isten! tedd őket boldo-
gokká!

Laci: (: tükör.) Rector, mi a manó lel-
te ért a gyermeket?...

Londor.

35

Kondor. (: Tönnyerve vállat vönit:) Mit tudom én!... (: feje!) Szegény gyermek a hetedik égből pottyant le!

Nózi. (: feje!) Szerelmes Laci bá - már most csak az ért is az enyém lesz Laci. (: Vioszavonulva - kívül fenn szóval!) Ah! a papa érkezik!

Laci. No Nina, itt jö leendő apósom - emek szeméi ellen nem lehet kifogásod. (: feje!) Mert csak egy van.

Gör. Jelenet.

Jobias - Gillinkó - Elöbby #

Nózi. (: Ninához halokan!) A mamis el nagyon lekötelezett...

Nina. Hogy érti?!

Nózi. Nem mindenkinek lehet olyan kicsi szeme, s olyan nagy szája, mint önnéki. Kívánni tetszik.

Nina. (: feje!) Hallgatózott! Hogy is tudtam úgy elfeledkezni!... Értet pirulnom kell!

Nina - Nózi - Laci -

Juinko hátrább

Jobias - Kondor.

Rózi: Kedves papa! Várom! (Ninára
néz gúnyjal!) Kit mondhatlanul szeretek.
Kinek hü szerelméről meggyőződni szeren-
csés vagyok - megkérte jobbjomat. Kérem
áldását.

Tobias: Segnaggyobb örömmel! boldogsá-
gú ~~er~~ enyém is.

Nina: (figyelmes lesz, féré;) E' hang? - ál-
modom e?....

Gillinkö: I mind ext nekem köszönhe-
tik.

Laci: Igen angyali furulyásom!

Nina: (Meglátja Tobiaszt küssé megrezt
zen - artan mintegy ön kénytelenül vonatva fe-
meit erősen rá fogxi - néhány lépést közele. #
dik hozzá - rephelve visszatartorog;) Ah! -

Mind: Mi ez?

Tobias: (meghökkenve;) Mi ez? -

Laci: Meg nem foghatom.

Rózi: Gan' apám ellen is kifogása
van

Rózi - Laci
Nina Tobias.

van.

Tobias. Köljön fiam, ki e' leány?

Lauri. (: Ki az alatt Ninahoz közeledett:)

Ki?... hát ő, kit megpróbádték azon sem-
mire való holdis körmei közzül.

Pillongó. Aha! az! - Hallottuk híret.

Lauri. Nina lettém, mi lett?...

Nina. (: mosolygóni erőlködik:) Mi letne?...
Semmi... éppen semmi!

Lauri. De az imént?...

Nina. Igen... gonosz álmaim viszszater-
tek. - Nevelő atyám tudja, gy akran folyadék
álmomból - (: Tobiasra meredve:) mintha őt
látnam! -

Lauri. Kit?...

Nina. (: szemei her kap:) A' ki szemeim-
től... -

Kondor. Ah! tudom már, valahányszor
felszemű embert lát, halálra ijed. - ##

Lauri. (: titkon:) Nector, legyen hát perne,

Ez alatt Kondorhoz s ezeti ná lát Lauri Nóri-Tobias. Nina - Lauri - Kondor.
Közé elöb

nemlátja, apósom is kiválaszt.

Rector. (:paját befogja:) Vagy ügy?

Lauri. Zudja kedves Kadari úr, ez a gyermek akkor nagyon megijedett, mert az a semmierekellő holdus, kinek még most is kedvem volna néhány oldal bordáját betörni, - mint az akkori kis Ninától megtudtuk, csakugyan fél szemű volt.

Rector. (:megragntja:) Patronus úr!

Lauri. (:félre:) Vagy ügy?

Jobias. Nem tesz semmit. Nem De Rózi, meghívjuk őt is lakodalomunkra?

Rózi. Kétséghívül, ambar szemcink nem igen tetszenek.

Hina. (:magában:) Róza?... testvérem neve... (:Jobiashoz:) Uram, rég meghalt a Róza kisapuzony anyja?

Jobias

Tobias: Mert kié az?...

Nina: Fölötte érdekel.

Tobias: Még gyermekkorában elveszté anyját.

Nina: I nem volt több gyermeke?...

Tobias: Nekünk csak egy gyermekünk volt.

Laci: (:titkon:) Hallja rector, és soká tart az ily crisis?... # ^{vámor!} ^{antul} } ^{bejönnek, jobb körében lejnek be an elő} ^{próbábai}

Kondor: Ily nagy crisis soha sem volt. #

Nina: (:magában:) Talán még is csaldom!

Tobias: (:fere:) Ah! de mit bizonyíthat? - Semmit.

Nózi: (:Lacihoz haltnak:) Vannak még több ily testvéreid is?.... Szüesen látjuk.

Laci: Farkast emlegetsz -- éppen itt jö Zöni, és apám. Hat már öki is tudja! - Apám! Zöni! (:elébök siet:) Csak ide be!

Zöni Feléret.

Vámor, Antal - Előbbiek. ^{jobb körében.}

Vámor. Veszsz a jó madár! Nem ölelközünk. Itt, hogy éppen itt kapunk! - Zöni naki csaku-gyan igara volt! - Dar lurkó! így elfelejtkezni!

Ekkor Laci Nózihoz megy ^{Szilinko} Nózi-Laci-Tobias-Nina-Kondor

##

Lauri: Minöl? - mi baj megint? ... ^(:atyja elebe ment volt, mert is met Nozihoz vonul.)
Vámódi: Ah! maga is itt van rector - Nina na is - - Eppen jó!... Igar, hiszen én rendeltetlek ide ebédre!... De nem fogunk ebédelni! - Oh nem azért jöttünk! Beszélj Göni!... No már ki hitte volna! (: magában motyog:)

Antal: (: Tobiaszhoz:) Uram, ön a vendég-lős?...

Tobiasz: Igen, uram.

Antal: Öcsém leányát akarja elvenni?...

Tobiasz: Igen, uram.

Vámódi: (: hevesen:) Abbot sem mi sem lesz.

Lauri: Jól hallanaki e fülaim?...

Vámódi: Jól, igen jól; drágalátos úrfi!...
 Te naplopó! adósság csináló!... De hiszen majd meghárasodlak én!...

Nozi: (: Laurihoz:) Vane még több rokona is?

Vámódi: Ah itt van Füllintő uram is? - ön volt a totumfac?... Tudtam, mihelyt vele pajtáskodik!... Ezt nem viszi el szárazon!...

Nozi - Lauri - Füllintő - Tobiasz - Antal - Vámódi - Kondor - Nina.

Füllintő.

Tillindó. Kérem, én ide ebédelni jöttem.

Rózi. (haraggal:) Uram, ön tehát azt hiszi, hogy fiára méltatlan vagyok!...

Vámódi. Ez az! (férfi:) Lelkemre szép gyermek!

Laczi. Hát még nem is ismerte?... még is zsarnok apáskodott?... ah!

Antal. E ház asságban soha sem egyeztünk meg.

Laczi. Hát ki kérde tőled!...

Antal. (titkon:) Szóljon apám.

Vámódi. Szólja ki? - igen. - Tudd meg, én nem egyezem meg - érte! én! (férfi:) Lelkemre, a leány szép!

Laczi. De ha imádom Rózit.

Vámódi. Fogadj szót, Külömben...

Laczi. Kitagad? - Apám, gondolja meg, megint sokba kerülne.

Vámódi. De most jöt állók, utószor tagadlak ki! -

Laczi. Mindig jöt állott, éppen azért kellett annyi adósságot fizetnie, mert olyankor csak a desperatio bol... -

Vámódi. Most velem fogsz jönni.

Lauri. De ^{bizony} nem megyek.

Nóri. Kérem, engedjenek végre szökhöz jutnom, különben megöl a boszúság. - Tehát uram, ön azt hiszi, én csábitom fiát? én?

Vámódi. (jéjé!) Ni ni! még megijeszt!

Nóri. Jó, tehát tudja meg, nekem nem kell fia, vegye vissza a menyasszonyi ajándékot - ön szabad c: arékszeret letépi nyakáról - Laurinak nyújtja:

Lauri. Nem, nem! Nóri, ^{az is tenéül jön meg} ne tegy örlötté! Ki tagadhatna, de én nem hagyom lak el! Nóri, szentem! ne ölj hát meg te is; elégé mortificál az apám!... ^{ugyan apám, ugyan apám} ~~apám~~ ^{Itt keez?} ~~apám~~ tisztességes házba így rohanni? illy angyali jó szívet így megkeseríteni?... Kinek saruját sem vagyunk méltóki megodani!

Vámódi. (jéjé!) Itt van ni! még végre neki lesz igara!

Tobias. c: fenntelenül Vámódinak megy!

Es

28
És kérem, mi kifogásuk lehet ellenünte?

Vámódi. (:hátul:) Mi kifogásunk?... hogy mi kifogásunk?... (:halkán:) No szög: Fóni, mond, mi kifogásunk van, látod, engem mindig art a sarokba szoritának.

Antal. (:Góbiáshor:) Csak art mondom önnek, ha meg nem szünnek Löny elmü ösémre vadászni...

Lauri. Fóni, art mondom, ha az én besületes apósomnak, és az én szeretetre méltó erényteljes menyaszszonyomnak békét nem hagyva... Ne féljete, én veszek protection alá!... Ha ő Vámódi, én is Vámódi vagyok!

Antal. Jöjjen apám, az illy emberetnek elég megmondani, hogy nem akarjuk.

Lauri. Hóhó! illy emberetnek!... hát te tán nem is vagy már ember!...

Vámódi. (:felüzen:) De Lauri, legyen eszed!

Lauri. (:haraggal:) De nincs eszem!

Vámori: !: fúrta haraggal! Ördög szárdár..
ta fíjaja! kitagadlak!

Lauri: Már mondta.

Vámori: Nem félsz?...

Lauri: Nem, mert most egyszer rúnus
igaza. Különre éve nem azért tagadtam e' ki,
mert nem akartam házasodni? :s most azért
tagadt ki, mert házasodni akarok. Van e'
ebben logika? Csak vallja meg, - igazság er? - #

Vámori: Itt van - mondtam - még neki
lesz igazat!... Oh én szerencsétlen apa - im, két
fiával adott meg az ég, - s minő különbség!

Lauri: (: Finikor mívve magát;) Nem nagy
különbség... éppen semmi különbség!

Vámori: Menj hát - rohanj a verembe-
leveszem rólad apai kezemet.

Lauri: Jobban is szeretem, mintha rám
tenné!

Antal: Főj ön atyám! (: azok indulnak;))

Lauri: (: vámorinak utját állja;)) Hát tehe-
ti ezt apa fiával? - és ^{sülötte} egy ermedél? -

Rózi ^{Tükör} Tobias - Antal - Lauri - Vámori s a k

Úr e' -80-

80
Ez a kimondhatlan gyermeki szeretetem,
tisztetelem, és hálám jutalma!... Menjén a-
tyám; keresek én apát magamnak a tigri-
sek közt; az legalább nem akarandja, hogy
attól váljak el, aki nélkül meghalok. Men-
jen!...

Vamodi: (Elérzékenyülve) Nem lehet!...
hiszen még is az én fiám! - Sok pénzembete-
rül, igaz, de ő is az én fiám!

Laci: Oh apám! csak ne könnyezzel, inkább
üssön... (szinte sír)

Vamodi: Látod Laci - mindig mondtam, jöve
jö, hiszen az én fiám.

Laci: Most, mikor jö újra akarok lenni, so-
ha család apa akarok lenni, im előáll az a-
pai gög, és büszkeség--

Vamodi: Hiszen én nem vagyok büszke! -
Szeretném Kinát, ő ~~egy~~ egy holdis gyermeki
volt, és én nem ellenzem, - mert megva-
gyok gyözödvé, hogy angyal... Hiszen nem.

hiában hoztam fel magammal, -- De mikor
Tóni olly világosan megmutatta, mint két-
szer kettő négy, hogy e. házaspár ---

Laci: Hiszen ha csak ez kell, én meg
megmutatom, hogy kétszer négy nyolc. --
Nézze meg egyönyörű angyalt! -- hiszen még
nem is nézte meg jól. -- Vegye fel a pápape-
mét is. --

Várnódi: Eh! hagyjátok nekem békét --

Laci: Nélküle föbe lövöm magamat.
Legyen hát! -- de az én vérem azokra szál-
jon, és kísértő szellemem azokat --

Várnódi: (: töjrenkedve :) Vedd el, de szemem
elé ne menj kerülni.

Antal: Ezt ígérte ön!...

Várnódi: De hát szólj, mi kifogásod? -- Ha
de bolondítottál, szólj! -- Ha velem elhitel-
ted, hitesd el velők is!...

Laci: Úgy apám! csak mossa meg a
fejét. --

Antal

6.

Antal: gúnyosan: Igen sajnálom, hogy Kor-
pa szöze egy életem.

Laci: Stulja ezt!... mi Korpáki!

Vámódi: Az alatt titeket ért! nem engem, ő büp-
ke, de becsületes, jeles fiu, lángész, gúnyolódó, de
az én fiam.

Laci: De én is az vagyok, s azt akarom, hogy
Rózi leánya legyen.

Vámódi: Ninára riér: Legyen tehát.

Tobias: Beleegyerik? Nagyné be!

Vámódi: Triszen ő is az én fiam.

Laci: nyakába ugrik: Szerető, boldog, fiam!...
ölelje meg hát Rozit is!

Vámódi: jerè: Meg is jobban szerettem volna
Ninát! megöleli:

Pillinkó: S mindert nekem köszönhetek.

Júli Ielenet.

Nagyné - Előbbiek jobb közén.

Nagyné: Douanát, Vámódi ír inasa azt
mondá, urát itt találom.

Antal: Tippé megütöve - előre vereti - halkán

Laci Rozit akjához szereti, Tobias is követi öket.

Antal - Tobias - Rozit - Laci - Vámódi s az

beszélnek:) Engem keres Nagyné aszszony?—

Nagyné. Igen, a bérkősi az ajtó előtt áll.— Antal. Mit akar?—

Nagyné. Grófneje rosszabbul van, — ön-
nél akar szólni.

Antal: c: sodálkozva:) Ön nála volt?—

Nagyné. Hivatott, hiszen tudja, a gyer-
meket követeli vissza.

Antal. / mit mondott ön?—

Nagyné. Mit mondhattam volna? Ami a
holdus pár Pestről eltűnt, azóta mit sem
tudok róla.

Antal. Még nem foghatom! Még bajba ke-
ver! De menjünk. c: menni akar:)

Nagyné. c: Meglátja Tobias-t:) Mit látok?
Ah ez ő! ez a mi emberünk! c: a legnagyobb
örömmel:)

Antal: c: Megragadja kerét, titkon:) Vigyáz-
zon! Ki ez ember?

Nagyné. Ez az on holdusnő férje.—

Nagyné

Antal. Nagyné - Tobias - Rózi - Laci - Fili - Vamoli - Kondor - Mina

Antal

#

Antal. Hívnék át adta!...

Nagyri. Igen.

Antal. (: egy pillanatot vet Nőira :) Köv es.
sen, Kövessen! - (: feré :) Éz váltostat a dolgon!
(: elsietnek! balközéjen.)

Gobias. (: feré :) Ha nem családomb, ez az on
nő, -- de ő féljen, nem ér! (: a többiek bámulva
néznek a távozók után!)

Lavii. Csak hogy ez elmentt -- megtisztult
a levegő!... Asztalhoz! (: a közéspajtót felnyitja!)

Uraim! minnyájan az én vendégeim! - atyus!
persgöt! - (: Vendégek jönnek! Barátim! im a
vendéglő Királynéja az enyim Arét kiadó
rá! Igyunk! Pánuszoljunk!

Kar és Gábor

Hej babám, beh szeretlek,
Engem úgy se, elszélek.
Nem kell búsítom,
Ha nem viszlom.
Feltartják a lakomák,
Megtöltjük a csatorák.

Antal-Nagyri

Fel táncra,
Fel dalra,
Rajta vigadjunk!

Tiszaháti kis leány,
Jere által a Tiszán.
Ara által jössz a Tiszán,
Megcsókollak a partján.

Nem megyek én, nem bíz én,
A legénytől felek.
Ne fély, babám, nem bánstak,
Sütem alá takarlak.

Itt a csónak, ülj belé,
Evezz a partja felé,
Magam leszek révéred,
Hidd el, hogy hasznát vedd.

Harom kupa

Váltóris

Grüppetal papír 1914

Változás.

Grüppné mennyire lehet odalt
ül a nézőknek, hogy gyerekeit áldhassák!

/: Nomhatminé hálóterme - lámpától világítva -
féltornyály:!

G^{ik} Ielenet.

Grüppné -/: Karszékbén alsziki - lábai alatt zsi-
moly:! Komorna, Antal - Nagyné jön ek.

Komorna. Csöndesen, alsziki.

Antal. Tehát rosszabbul van?...

Komorna. Ha szólni mennék!...

Antal. Jobb hallgatnia. Hagyjon magunkra.
/: Komorna el; Nagynét felre vezeti hálóján:! Tehát
a-grüppné hívatta?...

Nagyné. Igen.

Antal. Miért?

Nagyné. Amagyermekeket tudakolta, melyet
tizenöt éve ön adott át nekem. Képzelmek, mint
megjeddsem; mert azt hívem, ez csak két.
tönk titka.

Antal. Ön mit szolt?

Nagyné. Megvallám, hogy egy koldusnőnek
adtam, mint ön rendelé, hogy nyom nélkül

eltünjék.

Antal: Hallgatnia kellett volna.

Nagyné: Hovyan? de mikor a napot, és
órát is megneverte, mellyben ön átadta!...

Antal: Ön bizonyos benne, hogy amafér-
fű?....

Nagyné: Tüstént rá ismerék.

Antal: É szerint a gyermeke él.

Nagyné: Él? De hát kié a gyermek?....
mit érdekli a grófnét?...

Antal: Még nem sikerült tudnia. Cipőzt
ad: Menjen hára. Legyen nyugodt. Majd hi-
vatni fogják. Akkor mondja el, melly nap,
és melly órában adatott a gyermek. De érte
meg: azt soha sem szabad megmondania,
hogy én adtam át. - Ön ismeretlen korból vet-
te. Érti?... I bár ki fog a gyermek után kér-
dezni, ön mindaddig hallgat, és csak
keresem, míg én megengedem megfala-
nia. - Megértett?

Nagyné

Nagyné. Igen uram... De ha bajba keveredem...

Antal. Ha jutalom helyett baj fenyegeti, akkor nem bánom, megnevezhet. c: tarozóját kivészi: Irja e lapra nevét, és lakását.

Nagyné. c: ir:) En tudok hallgatni-uram, de ha kell, tudok szólni is...

Antal. Jó jó! mi egymást egyenlő joggal és hatással fenyegethetjük. De erre nem lesz szükség! - Ön jutalomra tarthat pártot, ha másból nem, tőlem. Most menjen. a: gröfnie ébredni látszik. c: a: lapot átveszi - Nagyné el-

Antal a gröfniehoz közeledik:

Gröfné. Fiam?!... még sem jött meg fiam?

Antal. Nagysád parancsolt velem?

Gröfné. Itt fiamnak?...

Antal. Hogyan mûdasztanám el parancsait?

Gröfné. Késő érkezendik.

Antal. a: levelet oda csimertem, hová pénz-
zeit kívánta küldetni.

Gröfné. Mind késő! már akkor fölöben leszek.

Antal. Nagysád olly keveset reményl?...

Gröfné. Semmit. Jobb is halni, mint az öntudat sügyőival élni.

Antal. Nagysád - az csak képzelődés -

Gröfné. Nem - oh nem!... Majd én is érzem fogja, ha sirja szelén lesz, hova én jütek.

Antal. De hát mit tettünk mi?... Nem a szégyentől mentettük e meg azt, ki most fia nevét viseli!...

Gröfné. Mit tettünk?... megfosztottuk az anyát gyermekétől! Ki dobta a nyormorba, s talán iráséges halál ölébe azt, ki még is az én unokám volt.

Antal. Nagysád egyide tulságból a másikba esik. Egykor igen is erős volt, s most igen is gyönge. Nagysádnak azt tennie kellett, amikor legalább azt érzi, hogy megőrjíja nevét a szégyentől.

Gröfné. Oh hallgasson, a bölcsészete többé

bé

bé mit sem használ, mert most aron bíró
szólit, ki nem szó, hanem szív után ítél.

Antal: De a nagysád titka az enyém is; s ki
kell mondanom, azral ma visszaélt. Miért
hivatta ama nőt?...

Gröfné: Miért, mert tudnom kell, ama véték
minő súly lesz síromon. Oh én ama kisdedet
véresen látom álmaimban, pedig én nem mon-
dám, hogy a gyermeki meghaljon.

Antal: S ha élne ő?...

Gröfné: (némi örömmel) Ha élne?... ön úgy
szól, mintha reménylené?...

Antal: Miért kívánja azt tudni?...

Gröfné: Hogy visszaadjam fiamnak! Mert
neki meg kell tudnia!... előtte mit sem titko-
lok... átkozra meg poraimat, vagy borsápon
meg... de e. borzasztó titok ne kíséressen a
sírhoz.

Antal: S hiszi nagysád, fia nem tagadná
meg gyerekeit?...

Gröfné. Átok alatt hagyom meg neki,
hogy ismerje el: mint egykor átok alatt til-
tottam volna.

Antal. Úgy reményl em, nyomába jöhet-
nek. -

Gröfnő. (: remegő örömmel :) Ön tudja?... el?...

Antal. Igen, el.

Gröfné. El?... oh isten!... isten!...

Antal. De vegyen erőt!

Gröfnő. Hagyjon, oh hagyjon - imádkozom.

Antal. De hollétét csak én tudom.

Gröfné. (: parancsolólag :) Föbbé nem lesz
szabad titkolnia.

* Antal. Hallgasson meg.... Eni nagysá-
dat híven szolgáltam... -

Gröfné. (: keményen anyólag :) Oh igen is híven. -

Antal. S mivel nagysád parancsait
híven teljesítém, azt érdemlem e, hogy
fia kegyét veszejtsem?... De nyugtan szö-
lok. - Ha azt akarja, hogy fiának sippa-
adas.

adas.

46
Adassék gyermeke, egyet meg kell fogadnia.

Gröfnö. Isteni ar!

Antal. Gidkolya el fia előtt, hogy ez ügybe engem is beleavatott.

Gröfnö. De hogyan jutand így a gyermek nyomaiba!...

Antal. A ma nő által, kinek én adtam át a kisdédet.

Gröfnö. Legyen! ön miattam vállkerett, megmentem bészületét.

Antal. Köszönöm! - Erer még annyi erőt nagysád, hogy néhány sort írjon fiának - azon esetre, ha későn érkeznék! -

Gröfnö. Lefr eröm.

Antal. (: Kis a ptalt hoz a gröfnö elé - iróperrel és papírral:) Tehát írja nagysád: „Fiám! Vilma leányt szült, - e gyermek el-, - hollétét meg tudod ar ide zártt cím után.” - S itt van ama nő címe. (: a levelet át futja - a címet bele te- ven lepisételi:) Címreze fiához. (: eralatt:) Ebből láthatja nagysád, hogy crelt ér, a nél.

Kül, hogy nekem ártana. (: Szívül Kocsizörgés!)

Gröfné. De nem hallja ön?... Kapsunk a-
la' Kocsi érkezt... er ő!... fiam!

Antal. Ne kecssege magát; a családás
csak fejni fogna.

Gröfné. Nem!... szívem sugja, er ő!... hall-
ja, ... hallja!... a lépcsőn futva jö... er ő... fi-
am!

Antal. Nagyszűd övaskodjék... az illy felin-
dulás...

Gröfné. Halálom lesz - de az ő karjaiban
halok! -

10ⁿⁱ Jelenet.

Manfred - Előbbi

Manfred. (: Antalhoz, ki elébe megy!) El?...
Gröfné. Fiam!...

Manfred. Anyám! (: lábaitoz omlék!)

Gröfné. (: sziva!) Te tündelsz előttem?... hi-
szem neked kell megbocsátanod!

Manfred. Ön megbocsátott nekem; levele
az engesztelővés hangján íratott.

Gröfné - Antal - Manfred. Gröfné

-74-

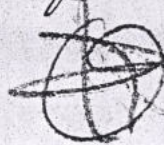
Gröfné. Oh ne szólj így! ... Ajkadrol eni va.
nem ez igékhet! ... Sokat vétettem ellened! -

Manfréd. Semmit! -

Gröfné. Oh átkozott dacz, átkozott gög,
milly soká választott töletem!

Manfréd. Anyám, hallgasson meg. Im lába-
inál most áldásért térbelek; de ez áldás csak
úgy szent nekem, ha nem egyedül raimad.

Gröfné. Vilma itt!...

Mre Jelenet.

Vilma (:középen megjelen:) Előbbiek.)

Manfréd. Ő itt van - közel-igen közel -

Gröfné. Itt! ... Er ő! Közlebb! Ierr bátran,
hiszen (:pemeit ráfuggertven, s keret ~~gimnáz~~
~~sz~~ fia fejére tevén:) Im fiamat áldom, s a
múltat átkozom! -

Vilma (: lábaihoz borul:) Porsánat!

Gröfné. (: keret fejére tevén:) Meg áldalak! -
(: vízpa hanyatlak:)

Manfred. Anyám! Oh isten! az öröm lesz
hatáta!-

Gröfné. (: Végeröltködéssel az arztalról vepi
a-levélet s fiának nyújtá!) olvass!- Megál-
datok!.... (: visszaesiti!) ○

Manfred. (: a-levélet felbontván!) Él!-
gyermekünk él!...

Harman

18
Starmad. szakasz.

1. Lacsi lakásán csinos próba - egy ^{bat}oldalt is középső
ajtóval. Újonnan bitorozva. Longóra!
17° Jelenet. 17

Krampli - Lacsi. (:oldalt jö:)

Lacsi. (:jere:) Haj! Krampli, legcsudább
hitelérőrn. - Az ír hívatott?

Krampli. Alig akadtam ide.

Lacsi. az onnan van, edes Krampli -
mert új szállást fogadtam, tágasabbat.

Kramp. De azért feltaláltuk fel!

Lacsi. Azért legyen önköz is szerecsim.

Kramp. Van szerecsijé; kérem, fircpen.

Lacsi. Ma nem érek rá, mert jegyet váltok.

Kramp. De én meg bandjegyetet várok. -
az itélet meghozatott, a határ idő itt van, és én
a dobot megüttem.

Lacsi. De félórát csak enged!...

Kramp. Félórát?...

Lacri: Mert bankárom - akarom monda-
ni - az apám még nincs itt.

Kramp: S fél óra múlva!...

Lacri: Fúretok! -

Kramp: addig tehát alászolgája! (:el:)
2° Szenet.

Tobias - odalt küldöjje fejét előbbi.

Tobias: Tiám uram, hova terítetek? -

Lacri: Megyek már. (:fere:) Csak az kelle-
ne még: licitatio, és jegyváltás egy napon! -
(:el odalt:)

3° Szenet.

Varnodi (:középenjő:)

ah!... milyen úrilaka van e lurdionak!.....
Élni tud, élni tud!... tagadhatlan! - Még bel-
jebb kell mennünk... s milyen szép bútorok...
még is jól gardálkodott a fű! (:az oldalajtót
megnyitja, be megy:)

Lacri: (:belül:) Csak ide, ide! Itt helyütt
jár atyus! - Már mind itt vagyunk! -

Hát - 98 -

Hát Nina, s a rector!...

Vármódi: (belül:) Nyomomban vannak.

H^o Selenet:

Kondor-Nina (jö:)

Kondor: Fiam siepürük, külömben mi leszünk
a sereg hájtók.

Nina: Hészakkarva marad sarnel. Vegye egye-
dül vagyunk... Emlékszik még minderre? -

Kondor: Mire tubiszám!...

Nina: Mit akkór mondék, midön megsta-
baditánák.

Kondor: Hogy ne emlékezniem, hiszen úgy
kivallattunk...

Nina: Mondám e, hogy ama Koldusnő anyám
volt!...

Kondor: Igen.

Nina: De azt nem, hogy kis testvérem is volt?

Kondor: Rórsi nevü.

Nina: De hogy az apám volt, ki szeméimtel?

Kondor: De igen.

Nina: Nem tudja e, Laci leendő apósa soha
sem volt Koldus!...

Kondor. Már hova gondolsz! Olly tisztas
férfiu!... De jérének.

Nina. (:fere:) Regény fejem!... / ah! / fehérebb
szívem! (:elmennék:)

5^{ik} Jelenet.

Antal. ^{Sagy} Incás közepén.

Antal. Híjja ki Kadarc's urat, de kérem,
csak sugva. (:pénzt ad:)

Incás. Értém. (:eloldalt:)

Antal. Még nem késő... a leány é. és gróf.
nő - egyetlen gyermek... roppant vagyon örö.
Köse. - De előbb meg kell bizonyosodnom.

6^{ik} Jelenet.

Jóbiás-jó. - Előbbi.

Antal. En hívattam.

Jóbiás. (:búszkén:) Igen isudádom.

Antal. Mert ösém házaspárát ellenzem!

Jóbiás. De mi győztünk... majegyét váltá-
nak. Antal. Tudja miért tevém!

Jóbiás. Nincs rá gondom! elészolgája!

Antal

50
Antal. a megfogja keret: Mert feltettem, & irigyl-
lettem leányát--

Jobias. Öcsisétől?... igen szép!

Antal. Ismer engem?

Jobias. Nincs ismerem én.

Antal. De hirtől.....

Jobias. Oh igen.--

Antal. En gazdag vagyok--

Jobias. Nincs ismerem én sebeit.

Antal. De ezen váltók meggyőzhetnék, im ne-
vemre tix erer, & ez huszonöt ezerrel--

Jobias. De mi közöm mind ezekkel?...!

Antal. & fölött atyám vagyonánaki felet örök-
lendém.

Jobias. Másik fele vömet illeti.

Antal. Allesom tisztelt, és mondhatni fényes-

Jobias. De mire mind ezt tudnom!...

Antal. Örösemnek usaki adóságai vannak.

Jobias. Apja majd ki fizeti.

Antal. I en leánya keret kérem....

Jobias. Ön?... hm!... Különös--

Antal. Még nem kiesző!....

Jobias. Eh, már kiesző, botrány nélkül meg-
nem történnének!....

Antal. És botrány nélkül meg nem törté-
nhetik--

Jobias. Ön jenyegetörzik?...

Antal. És vannak menyköveim is. - Ön
tizenöt éve itt Pesten holdos volt.

Jobias. Uram--

Antal. A neje szinte holdosnő. vata--

Jobias. (:hebege:) Er-- er...

Antal. Igaz, akkor rejének egy kisded
adatott át? ... Hol van a gyermeke? - önnek pra-
mot kell róla adnia.

Jobias. A gyermeke? ... ^{de gyermek} Nóri...

Antal. A az önök gyermeke?...

Jobias. Kis korában meghalt.

Antal. De én azt is tudom, miképp lett
ön holdosbot vendégfős.

Jobias. (:megjobban megjedve:) Uram--

Antal

Antal: Oh én egyebet is tudok! (széles) Égár.
emberre mindent ráfoghatni.

Jobias: Ön hallgatni fog, ha nem egyébbért,
őscse menyaszszygüért.

Antal: Éppen ő érte nem hallgatók. (széles) a mit
mondok, be is bizonyíthatom!..

Jobias: Uram, mit kíván? (széles)

Antal: Már mondtam, úgy nevezett leányja
kerét, kit imádozok.

Jobias: De az ^{mi} lehetlen!...

Antal: Az lehetséges. ő nemszereleti őscsnet; arról
meggyőződtem önöknel. Vegye elő apai hatalmát
hogy ezt használhassa, soha sem szabad tudnia,
mit csak mi ketten tudunk, hogy ő önnek nem
gyermekke.

Jobias: Oh mi kesgyes ön, nemszakítja el az apá-
tól gyermekeit.

Antal: Vagy csak hívja ide, de titkon, magam
könnyebben boldogulok.

Jobias: (széles) Ússzunk a medvig lehet. (széles)

Antal: Engedni kell a leányra is. Harmadik

Richard azon kúporosónál jegyzi el Anna hercegnőt, mellyben férje fekszik. Mit Richard ölt meg. Mert lenne közzivübb az én Nozim Annánál, hiszen ő nem is hercegnő.

7° Felvétel.

Jobias - Nozi ^(:bátort) Előbbi ^(:daltjének)

Jobias: Bátoran szólhat ön; öcsét ura atyja pironogatja adósságai miatt.

Nozi ^(:jö): Ki hívta?... ah ön azt...! Ön bátor...
Kodik!...

Antal ^(:ékszereket) & ^(:csékely) menyasszonyi ajándékot átnyújtani.

Nozi: Nem szorultam rá.

Antal ^(:a tokot felnyitja): Reménytelen, hódolatom ejelei kibékítik!...

Nozi ^(:meglegetve): Csupa gyémánt!

Antal: Könnyörgöm, méltóztassék kegyesen elfogadni

Nozi: Ah! ön igen is galant!

Antal: Imit látok... ^(:az ő ékeire mutat)

Ily csevebesével akar ön oltárhoz - az isten

Szine elé járulni?..... Dobja, kérem, szemére!

Nózi: De Sacri adta.

Antal: De ert én adom.

Nózi: ~~Én~~ ~~ékesen~~ jól ismereli! Igaz, hiszen ön bátyja
& csak megjen neheztelni. - Aztán mindig annak
illő történni, mit a nő akar.

Antal: Szereti örsémet?...

Nózi: Minő kérelem? ma váltunk jegyet.

Antal: Oh a kéz nem mindig jár a szíved. -
Hogy tetszem példaul én?

Nózi: Ugy látszik, ön igen jó sógor.

Antal: É mint nem sógor.....

Nózi: Dökhokat akar gyémántjaiért? - De hát
ön igen finom, és delicát!

Antal: É örsém?.....

Nózi: Még sok gyatulni való lesz rajta.

Antal: É nem fog pirulni az ő karjain?....
mudön balba, színhárba - & a többi veretendi?

Nózi: Tudja mit?..... majd önt kérem jól lo-
vagomul. -

Antal. Szoci, látja, most is a'cs, nem
tud fizetni, apjától kunyurál, s én---

Rózi. Igaz e, hogy olly gazdag!

Jobias. Ugy van gyermekeim; Darius kirá-
csét találta fel.

Antal. s ha én mondhatlanul szeretném!

Rózi. Uram, a tréfa kispé meszse megy.

Antal. Hát nem foghatja fel, miért gátolám
ös én házaságát... mert imádom önt, s irigylem
töle e. mengei üdvét!-

Rózi. Ezt nem szabad hallanom.

Antal. s e' kétségbeeső szerelem tovább
is ragadhat! Kérdeje meg atyját, az ő szabadja.
ga. sőt több, élte van ~~kerék~~ kerék közt.
Én tudom önök múltját, - de imádom önt!-

Én Koldusbotra juttathatom, - de eljegyzem önt!
Elveszt hetem ö, de hallgatók, s nőül veszem önt.

Rózi. Uram, ez örjöngés!

Jobias. Gyermekeim ö igazat szól.

Antal. Adja nekem kerét, s én megmen-
tem

32
tem atyját! - Adja nekem kerét, s rabszolgája le-
szek; a fény és dúo kényelem ölébe ragadom
fel... Ha ellekeríti, megleszmeti gyalarva, s
atyja tárn--

Nózi: Elég! elég! öntől rettegek!-

Antal: Legyen nőm, s parancsoló úrnőm
leend.-

Nózi: De hiszen az már lehetlen!

Antal: Még nem váltottam jegyet, e szerint
még nincs leköltve.--

Nózi: Az igaz, de tán elég volna elhatároltani.

Antal: Nem, nem! ez órában velem kell eskü-
nie!-

Nózi: De össe?!

Antal: Se fog mondani. Ismerem szívét,
ö lemond. Csak azt erősítse, mit én mondom.
(Töbicskór:) Kérem hívja össemet. /töbicskór/

Nózi: Ha lemond--

Antal: Úgy reményelhetek!...

Nózi: Nem vagy oké kénytelen!...

Antal: Fogadja el tőlem a jeggyűrűt. Szabad ezt iserébe elrabolnom?... Egy, most az én jegyesem ön, s néhány percz múlva nőm -- én már mindenről interkedtem.

III. Telenet.

Laci, Tobias - Előbbiek

† Laci: No mi baj megint?... ahi Tóri!... Am! te is megaláztat magad a korpa közzé!...

Antal: Öcsém jeledd azt, haragomban mondom....

Laci: De ni ni!... mi csoda nyakraváló ez a nyakadon?... Leteszed mingyárt!... Ma az e. nyímet kell viselned.

Antal: Öcsém, szeretném, ha minél komolyabb hangulatba jönnél.†: Tóri és Laci közzé lép!

Laci: Jegyváltás napján komoly hangulat. Hiszen nem vagyok én megszaszony, hogy ájul clozzam.

Antal: Igen fontos mondandóm volna.

Laci: Fontos? halasszusi lakodalom után három évre, mert előbb aligha megjő ezern.

† Tobias - Laci - Tóri - Antal.
† Antal - Tóri.

Antal

51
Antal: De ha mi előbb is eszedre hozhat.
nánk!...

Sauri: Mi?... az ar ti?... hiszen éppen ez a ha-
mis lányj vette el, a mi kicsi volna is.

Antal: Kedves öcsém, jobb most, mint estlővő
után megtudnod. - Nozi téged nem szeret.

Sauri: Nem szeret?... de már megkövetlek,
art én jobban tudom, úgy e. Nozi!...

Antal: Nem látod e. Szémeit lesüti.

Sauri: Mert e. szavaidért csupa respectusból
nem kaparja ki a tiedet, mert hiszen bátyám
vagy.

Antal: Szóljon, kisasszony, ~~fontos~~ pereli
e. öcsémet? -

Nozi: Nem.

Antal: Kérem hallhatóbban. - Nemde csak
atyjától kényszerítve, erőszakolva ígerte oda
jobbát? - Nos igaz e!...

Nozi: Igen. -

Sauri: Gyj! csak hozzanak borbélyt!... vágyának
rajtam eret!... Igen!... az előbb nem!... düki

Len: Igen e, vagy nem?...

Antal: Csendesülj, még nem késő az igazságot megmondani.

Laci: Nem késő?.... Hát ha megőrülök, az sem lesz késő?....

Antal: Botrányt akarsz?...

Laci: Botrány? van e ennél nagyobb botrány?... öfíjrehívom barátimat - apámat! - a félvilág tudja - nagyobb szállást veszek, és ő most mondja igen, és nem!

Antal: De mikor atyja kényyszeríté?...

Laci: Atyja?.... ah itt van! - Ön kényyszeríté? Miert kényyszeríté? hogy merte kényyszeríteni? - De lehet e kényyszeríteni?....

Antal: De hiszen ha nem kényyszeríti---

Laci: Igaz, akkor semmi sem lett volna belőle.... De ha akkor kényyszeríté, hát kényyszerítse most is!.... Ha nem szeret is, semmi, majd megjő.... Oh én hódító, bájos, gyöngéd leszek!

Antal: De ha most nem akarja kényyszeríteni?....

Laci

Lauri: Nem! ... úgy majd én kiengeszteltem;
segédül hívom apámat, Ninát, téged, a rector-t
az egész világot!

Jobias: De mikor más szeret. -

Lauri: Más? ... az más! ... úgy azt a gazembert
előbb megölöm!

Antal: I ha én volnék az! ...

Lauri: Te - bátyám, te? -

Antal: Érts meg jól, - mi már egy éve szeret.
jűk egymást...

Lauri: Te, bátyám, te? ... ha ha ha! bátyám!

Antal: I ő már titkon jegyesem.

Lauri: ^{Porre} Igar ex is! ... nemde, ex is! ... c: Norihor:
Csak bölintson fejével ... Oh én most már min.
dent hiszek.

Antal: I te olyan rossz testvér volnál? gátolnád
boldogságomat miután apja is megegyezett? -

Lauri: c: gúnyjal Tobiaszhoz: I úgy e. ex is igar!
Bölintson hát ön is a fejével.

Antal: Még becsülettel vissza léphetsz. -

Lauri: Igen? ... hiszen ex iszonyu Nosárral -

ez homlokomra lesz írva...

Antal: Ellenkerőleg - mint nemes szívű testvért minden dicsőíteni fog.

Laci: Nemes szívű!... öfjedarabolt, ezer dárdaival átszegzett szívű testvér vagyok! -

Antal: De hiszen még nincs hozzá jogod - ő még nem is jegyesed!...

Laci: Oh nincs! - éppen nincs! - hiszen menyasszonyi ajándékomat (: felragadja az a sztal...
rol!) csak elfogyadta! - (: hi akarja Dobru:) Nem!
^{nem a borsó} meglátom örök emlékül - itt szívem fölött
(: zsebébe dugja:)

Antal: Öcsém ezt nem vártam tőled. Hát így szeretsz? -- Nekem lenne okom téged vádolni, mert te akartál attól megfosztani, kit szeretek, ki szeret, ki titkon jegyesem.

Laci: (: nyakába borul:) Borsáps meg! - ^{Körikbe lép} (: megfog...
ja kereket - Nozihor:) Szereti őt!...

Nozi: Igen.

Laci: (: Antalhoz:) Boldog leszsz vele!...

Antal: Oh igen!

Laci

Laci: Legyetek boldogok, vegyetek áldáso-
mat!

Antal: Drága ösém!

Rozi: E nagy lelkiség--

Laci: Jó, jó! én voltam az oka, - hiszen
mindig mindennek én vagyok az oka!

Antal: De a botrány elkerülése végett, í hogy
te se légy compromittálva, azt kell mondanunk,
te mindent előre tudtal. í nem is a te, hanem
az én menyezőmre hívtad a vendégeket--

Laci: Igen, igen! - itt nálam - itt, mindenesetre
itt tartóuk a lakodalmat! - Hiszen én az öröm
miatt majd kibivom a börtömből - úgy tanulókat.
nem - ügy!...

Antal: Ösém! -

Laci: Borsás meg! majd hozzá szokom, hiszen
csak nem erősb ^{szé} ~~szé~~ és tyűdszem fájasnál. -

Antal: (: Rozit karjára fűri:) Ferr hát ked-
ves arám, bemutatlak atyámnak. (: Zobiashor:)
Jöveffen ön! (: elmenne ő:) balra.

Laci: (: egyedül:) Ott megy! - oda - örökre! - De

üzen

ha csakugyan szereti bátyámat. akkor miért
csoda csúdas, alávaló testvér lennék közöttük
jök tolatkodva! - Ha nem szereti, úgy a leány sa-
podár, úgy méltatlan e forró - ez igazán, s ki-
mondhatlanul szerető szívre!... (: hönnyerve :)
De még azt hiszik: sírok, - epedek... Ha gúnytárgyá
nem akarok lenni, vig pofát kell vagnom!
hahaha! (: örülni akar :) Nem megy! - én nem tu-
dom magam tettetni... Én sírhatnám, én dúhód-
hetném! -

9^{ik} Jelenet.

Krampli - Előbbi. Közéje

Krampli: Nos fíret ön?...

Lauri: Nem! - Lőduljon, külömben két-
szár procentet visz el a hátán! -

Krampli: (: hátráló :) Úgy vagyunk! - Lövöti
az executioval. (: et :)

Lauri: Bánom is én! -

10^{ik} Jelenet.

Nina - Előbbi. balról

+ Nina: Ő nem szeret téged.

+ Nina - Lauri

Lauri

Lauri. Ni ni! hát te még örvendsz ennek?
mikor én sírok. - Köszönöm!

Nina. En? oh nem! - veled jöttem sírni.

Lauri. ~~Menj, menj!~~ a te könnyeid is kirokordít
könnyeid, hiszen téged is aszszony szült, és
pedig aszszonynak.

Nina. (: fere:) Oh mi boldog vagyok!

Lauri. Boldogtalan vagyok!... Oh Nina - Nina!
Hihetted volna ezt!...

Nina. (: pinlett komolysággal:) Soha, soha! - É.
széint ő csak ámitott!...

Lauri. Csak én ámultam el.

Nina. Mikor megtudtad?...

Lauri. No hiszen, jöhet nekem több aszszonyi
állat! - mondhatja, hogy szeret; ha színtányéron
horra szívét, - még akkor sem hiszek.

Nina. Tehát soha sem foghatod jeledni?...

Lauri. De mikor olly isteni... ördögi.

Nina. És - soha sem fogsz mászt szeretni?...

Lauri. Soha!

Nina. (: zokogva:) Tehát - halálra - akarsz épü...

ni? -

Sári: Oh ne sirj Mina - ne sirj! ... részvétet könnyei malom kövek pívemen. - Gondold meg: gyöngyház, ha leszaded -- de nekem nem kell más! -

III. Ielenet:

Vámodi, Kondor, Antal, Nóri, Tobias

Vendégek - Inas - Előbb #

Vámodi: Fiam! drága Sárim! Ez szép volt tőled! Spindig tudtam én, szíve jó-hiszen az én fiam.

Kondor: É. szerint patronus uram, elámitott, hát ezt érdemlettük!...

Antal: (: egy Inashoz:) Vidd e levelet Nagy né aszonyhoz; a zrim után megtalálad. (: Inas elmegy:) (: Nóri éi Vámodi köré lép:) ##

Vámodi: De fursán volt figyondolva. - Igen szép meglepetés! Én a kisebb fiam jegyváltására jövök, s a nagyobbik lakodalman kell a három a táncot eljárom... mert hiszen ő is az én fiam! - (: feje huzza:) De Toni e sze-

Antal - Tobias - Nóri - Vámodi - Mina - Sári.

Tobias - Nóri - Antal - Vámodi - Mina - Sári.

rint

-116-

rint mind nemigaz, mit rólok beszéltél?...

Antal: Valami gazember ragalmarta, az volt az egész. De kérem, siessünk.--

Vámódi: Igen, igeri! nehogy ez sarnok apa új akadályt gördítsen. (: mind mennék:) Közégre

Sondor: (: ^{Laacsi & Nina közt} Laacsi ferevonyá:) Patronus uram ne búsuljon, - van egy másik insetto. --

Laacsi: Ember, leányt ^{merse} nekem ajánlani!....

Sondor: No no! ne bolondozzék! Ni, hogy megijeszt. (: Ninához:) Ne félj, gyermekem - Laacsi - he he he! csak rám kell bízni.

Nina: (: Könycöt törli:) Ő meghal bánatában--

Sondor: Ma leiszxa magát, holnap kijözarodik - & holnap után téged veszel el. (: elhurroolja:)

12^{ik} Jelenet.

Gillinkó - Origány - Tenészek - Laacsi. #

Gillin: No itt vagyok én is, egész éjszaka áram angarsiroztam.

Laacsi: Hah! ez ő! - - Az úr commendálta nekem Rózit?...

Gillinkó: Igen is. - # Origány - Gillinkó - Laacsi.

Lauri: Az úr mondta, hogy majd megvefe utánam!...

Pillin: Higyje meg, imádjá, lelkem! - már szinte a vízbe ugrott.

Lauri: É ha most én magát olly igazán megszeretem, mint Nécsi peret engem...

Pillin: Csakügy fűessen.

Lauri: Fűessék!... Adjá csak azta botot!

Pillin: Nem, mert a szemei kánikáznak.

Lauri: Eh! bolondság! - Átvird rá - de úgy, hogy a lelkem is megszakadjon! Átvird rá nő! - Fénészek rákiázák - Lauri támvrol - az ablak alatt licitatoru dobolnak!

Pillin: u: eralatt: Ez a megbolondult, nem csúda, házasodik.

Lauri: u: a: dobolásra: Itt ez mi!....

13^{sz} Jelenet:

Krampli: Arnok: Kötyavetyelő Népseg-
Előbb

Kramp: Fogjunk hozzá!

Arnok

Irrok. De hiszen itt mulatnak.

Laci. Örömben, hogy önökhöz van peren-
sém. Csak tessék...

Irrok. c. Leül.

Krampli. De hát ~~itt~~ ez az egész garnitúra. Jen-
göben megy. Negyven pengő először!

Hang. Negyvenegy-

Krampli. Negyvenegy - egyszer! (: : a :) az árverés
folyik! # 14re Jelenet.

Nina-Kondor-Előbby.

Nina. c. Lacihoz. Most esküsznek, mi visz-
szasiettünk. - De hát ez mi? - Laci! ezek is ven-
dégek?

Laci. Hivattalak.

Origány. Ferüld innen, még mintet is ellici-
tálnak.

Laci. Csak maradvatok, lakodalom is lesz - oh
minden lesz itt.

Nina. Árverés...

Kondor. Patronus uram, hát így állunk?

árverés
Origány-Kondor-Nina-Laci

Lauri: ! A zongorához ül, dalol!

Volt nekem szeretőm, Nóri volt a neve.
Elhagyott - a ökleivel veri a zongorát!

Krampli: Saj, a zongorám!

Lauri: Vagy úgy! (felált!) Csak tepés!

Krampli: Tehát most a zongorán a sor -

120. forint - egyszer! - (s a t!)

Nina: A te holmidat árverezik?...

Lauri: Nem-nem az én holmim, most már
azé az üré--

Nina: De hisz ez a te lakod!

Lauri: Nem; - szökötözöm, azért árverezte.
tem el a bútorokat, - elutazom.

Nina: De hát miért?...

Lauri: Mert nem férhetek.

Nina: S te nem szólsz nekem...

Kovdor: Sem nekem--

Nina: En' gazdag vagyok.

Lauri: Te?...

Nina: Oh a kötést, varrást, hímzést most

pompá - 120 -

30
pompásan fűetik, - vedd e-isekély séget.

Laci: Én? - tőled? -

Nina: Nem vagyok e-advosod? -

Laci: Ye! - - -

Nina: artan miért nem nyúlsz aron erer fo-
rinthoz, mellyet pámomra tőkésítettél? - - -

Laci: No no! ne bolondozzál. Hihetem - az ti.
Éd - Ha férjhez megy - - -

Nina: Én soha sem megyek férjhez.

Laci: Mit hallott? - Hallja rector! apácranak
nevelte ezt a leányt? - - -

Kondor: Én? - - - inkább anyácranak - - -

Nina: (: Zülbe valót, gyürüt leszedi), vedd! - adv
el, fiesd ki őket. -

Kondor: Patronus uram, itt van az inkább séid.
sam is. -

Laci: Nem, nem fogadom el, mert a fűeté's
nem természetem. De ti - ~~Nina!~~ Rector! ide
szivemre! - - - Csak ti fűettek igazán! - De
nem fogadhatom el, inkább újra advnek, ha
volna. -

Nina: De a szegyen--

Laci: Hadd el!- ert megszoktam már
en - liütáltak engem többször is. - De c. Minához,
ert soha, soha sem feledem!

Krampli: Most menjünk a másik probába. -
! az árverések el: balra.

Laci: Magának sem rector; mert tudom,
mint szereti kleszdráját. - De te jó gyermek-
ékeidől fosztád meg magad. - Fogd ert is - viseld
emlékül - ! az ékszeret nyújtsd!

Nina: Ezt ő viselte -

Laci: Menyasszonyi ajándékom volt. -

Nina: Csak ert ne kívánd. -

Laci: De miért?...

Nina: Ez menyasszonyodnak volt járva, -
emlékszem én rád e nélkül is.

Laci: Fogja hát rector - vigye hara a ma-
minak -

Kondor. Ah patronus uram - ez igen sok.

Laci: Fogja, vagy mingyart tudobom
az

az ablakon. -

91

Kondor. Hogy kárba ne menjen - De ha
erszényje olly beteg -

Laczi. Magam vagyok az!

15^{vi} Iclenet. #

Manfred - Nagyné - Előbb
Manfred. De jó helyütt járunk e!...

Nagyné. Ide utasítottak.

Kondor. Patronus uram, a mi nagyságos ura.
Ságunk.

Laczi. Pánom is én!

Manfred. (: Ninát nérvén :) E vonás ok!...

Nagyné. Nagy sád!...

Manfred. Hallgasson - oh hallgasson! - Kell e itt
szólani? - ninisenek e szemeim? - nem dobog
e szívem hangosabban? - (: megfojja kiseret :)
Kedves gyermek - is az ön szive mit sem su-
gal!...

Nina. Nem tudom, kiter van szerencsém?

Manfred. Kát meg kell neveznem maga-
mat, hogy rám ismerjen.

Nagyné - Manfred - Kondor - Nina - Laczi.

-123-

Nagyné. De ngyis uram---

Manfred. Engedje öt szólani. Nem De ön egy-
kor Koldus leány volt!-

Nina. Igen.

Manfred. I azt hiszi, anyja Koldusnö volt?

Nina. Igen, ő az volt.

Manfred. I hol van, kit atyjának hisz?

Nina. Atyám!..... Kit én annak hívék,
szemémtől akart megfosztani.

Manfred. Szent isten! - (: Nagynéra tekint. :)

Mi ez!...

Nagyné. De hiszen ez--

Manfred. (: Keményen. :) Hallgasson! Mindent
kell tudnom; - folytassa gyermekiem.

Nina. De e nemes szivü ifjú megszába..
ditott.

Manfred. Ez!... Oh uram!... De hiszen ez vá-
modi?

Lavri. Szolgája.

Manfred. (: Szeret-főntje. :) Ön menté meg öt
nekem!...

Lavri. Önnek! - nem érttem.

Manfred

Manfred. De hol van az, ki fölnevelte gyer-
mekem!...

Nina. Engem!... én soknadr tartozom hála-
val, de nevelő atyám ex---

Manfred. Ez! hiszen ez--

Kondor. Nagyságod legfűssebb fogója--

Manfred. Nagynéhozi! E szerezit ön jätékot ür-
velem, azt mondá--

Nagyné. Éppen azt akarom mondani, hogy
nem ez a nagysád gyermeke--

Manfred. Nem!... E isalodás igen faj!

16^{or} Helenet. #

Várnodi. Antal, Nóri, Gobias, Vendégeti

Elöbbiekt.

Nagyné. Itt jön ek.

Manfred. Sebesen végig fut szemével Gobiast
kérenfogja: ah, ön az!-

Antal. Nagysád itt?-

Várnodi. Mily kegyesség!-

Manfred. Ez urat kevesem.

Gobias. Kihez van szerezsem!...

Nagyné - Manfred - Gobias - Nóri - Antal - Várnodi - Kondor - Nina - Lavin

Manfred. En gróf Romhalmi vagyok. —
ön tüzenöt én előtt még — hogy is mondjam? —
igen szegény volt, — nem az volt, a mi most. —

Gobias. (Antalra nézve.) Nagyságos úr. —

Antal. De miért tagadja ön? ... a szegény-
ség nem gyalázat.

Gobias. Igen, — de most nem vagyok szegény. —

Manfred. Oh uram, ne fégyelje a múltat. —
Mondja ki a valót, — engem a legboldogabbá
tesz. Nem de ön holdus volt. —

Gobias. No igen! —

Nina. (Jérre.) Holdus? ...

Manfred. Neje szinte az volt? —

Gobias. Igen.

Nózi. (Jérre.) Így meggyalázní engem! —

Nina. (Jérre.) Neje holdusnö! —

Manfred. Akkor egy gyermeki ádatott át ne-
jének, — hol van e gyermek? ...

Antal. De miért kérdi nagyságod? ...

Manfred. Mert e gyermeket visszakiöve.

telera

telem.

Tobias. Ön?

Manfred. Mert ő az én leányom.

Antal. És szerint róza nőed leánya!...

Rózi. Én grófnő!...

Manfred. Ez az?.. ez az ongyermek!...

Tobias. Igen.-

Manfred. Gyermekem! szegény leányom! ^(Rózi a Tobias, lányát, [ap.]) ~~([stato])~~

Rózi. Ön gróf, és az én atyám!...

Manfred. Igen, anyád esedve várja a vigaszt.

Antal. Gróf úr, úgy én akaratom nélkül is megfosztám önt gyermekétől.

Manfred. Ön?

Antal. Mert ő már hitvesem. De én benne a szegény leányt karoltam fel.

Manfred. Úgy méltó is ön reá. Ön becsületes ember. Fivérhatók a többet. De igaz, ^(Tobiashoz) Nagyné azt mondta, önnek még egy másik gyermeke is volt. Hol van a gyermek. Ha él, róla is gondoskodom.-

Nina. ^([fere:]) Tehát nekem karudott-

Jobias. Gyermekem!...

Antal. Hiszen ön mondta, még gyermekidő-
rában meghalt.

Manfred. Úgy sajnálom, hogy csak önt juttal-
mazhatom. - Jertek gyermekim! -

Roxi. (:jétre:) De hiszen, ha ezt tudtam vol-
na! (:mind mennék!)

Vámódi. Tóni gróf kis arszonyra tett per-
talam, mint jutalmazza a son a valódi érde-
met! Hiában! ő is az én fiam! (:el:) #

Nina. (:Jobiashoz siet, kezét megfogja, erő-
sen nézi!)

Jobias. (:feré:) Ismét e leány! -

Nina. (:nehéz lélekzettel:) Ha mind az va-
ló, mit hallék - úgy ön volt az! -

Jobias. (vendésen!...) Ha ön volt az, kit
ama barlangban tatáltak! -

Nina. Az én valódi. - Hol van anyám? -

akikor egy nő vére festé a mélység csúcsait.

Jobias. (az ^{nőm} tiszteletlen anyád volt, ^{ki} ~~nem~~,
a sötétben ^{mélyiségben} zuhant alá. -

Nina

Tobias - Nina - Sári -
Kovács

34
Nina: Tovább - tovább - én rejémet mondja
öt - az én anyám at! -

Jobias: Igen, ő az volt, - ő ha szól, atyádat
vesztet el. -

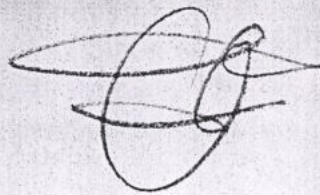
Nina: Hagyjón el - hallgatok - de gyermekem
nek ne mondjon soha! (: egy karszékebe fogódziti)

Jobias: (: férj:) Ő hallgatni fog. (: el:)

Londr: Gyermekem, de mit ~~titkolodsz~~ titkolódz tal
exkel? - - -

Nina: Semmi... semmi!

17. Selenet.

Egy úr - Hordászok - Előbb

Úr: (: Szóhoz, ki egy karszéken ül tenyerébe
hajtvva fejét:) Kérem, uram...

Szói: No ki az? - mi kell? -

Úr: En vettem meg.

Szói: Vagy ügy! - El! - vagy elfeledem, vagy a
Dunába ugrom. (: el: riel:)

Londr: De hát, menjüntek és Ninám!

Nina: Igen, menjüntek, (: lerogyik:)

Köndör. Elájul ~~Segítség~~ ~~Segítség~~ ~~Segítség~~

Dr. Papp Ed. Székely

[:Kert:]

Hat ki múlva.

N^o Jelenet.

Manfred, Vilma, Antal, Rózi, Tobias

Vámódi : reggelinél:ülnek. #

Rózi: S nem szabad tudnunk, mivel a...
Kor megfeszni kedves atyám!

Manfred: Hiszen akkor nem lesz megfeszítés.

Antal: Oh én tudom. Sazi került meg....

Vámódi: : remegő örömmel: Sazi!... igazan nagy? - De hiszen csak megjen szemem elé kerülni, a haláttalan rossz csavargó!...

Vilma - Manfred - Rózi - Antal - Tobias - Vámódi.

csak

-130-

csak merjen! -

Manfred. Nem árrítom, atyus, Sacciol mit sem tudok. -

Vámódi. ! elszomorodva, leverelve:! Nem!... Jár hat hónapja... nemél... meghalt... tudom én!

Antal. Minő gondolat!

Vámódi. Ha élne, azóta kétszer kikeltet volna váltanom... De úgy kell, úgy kell!... (: felcällt:) Jól esik nekem! mert nem adtam neki mingyárt elég sok pénzt. De én pöröltem vele; pedig előbb fizetni, aztán keltet volna pörlerü!... Egy járnaki a Kőpüri apák!... En is az valék; pedig ő is az én fiám volt, - az én Kórhely, de édes fiám! (: el:) jobbra.

Vilma. Szegény öreg! most ismét nem látjuk estig!

Manfred. Pedig neki sem szabad elmaradnia.

Nózi. De hát honnan!... - megöl a kíváncsiság.

Manfred. Merits isten! inkább megmondom. -
Tudjátok, mi nap e mai!...

Nózi. Fentek.

Manfred. Cs?...

Nózi. Május elseje.

Manfred. Nos?... hát e napra senki sem emlékszik! -

Vilma. Egykor igen büs nap^{unk} volt~~unk~~.

Manfred. I Jóni, te sem emlékszel e napra? - pedig fogadásod tartja.

2° Selenet.

Filinkó - Előbb

Filín: Emlékszem én, gróf.

Manfred. Ah! ön itt!

Filinkó: Hogy ne volnék itt?... hát felelök; ez előtt tíz évvel majus elsején mit fogadtunk! -

Manfred. I ön nem felelök?...

Filín: Alig vártam.

Antal: Ah, most emlékszem én is.

Filín: Ma délben pontban 12. órákor az agyteleki barlangban leszünk -

Manfred. Ugy van! - I ott ebédünk szövetnek fényjénél. -

Filín. De persze. De minthogy én még nem is reggelitem - c. a. vámvidi helyére ül a többiek felállnak!

Manfred

Manfred. Akkor azt is fogadtuk, hogy minden
hozzánk tartozókat magunkkal viszünk. É-
szerint mind velem jöttek. Ön is Tobias. (nem-
ügyvevési.)

Tobias. Bossánat, gróf úr, nem legjobban
vagyok.

Manfred. Semmi kifogás! Ha nem fogadnak
szót, előre is kijelentem, kész vagyok erőpaki-
hoz is nyúlni.

3^{án} Jelenet.

Inas. (jelenti:) Előbb jobbról.

Inas. Nagyságos úr, a szinész igazgató, és Kon-
dor úr, kikiet ide méltóztatott rendelni.

Manfred. Megyek.

Nóri. Fán színjáték is lesz!

Manfred. Kétségtlenül, ez ünnepet nagyzerü-
vé teszem. Már rég töröm rajta fejemet. De nem
szólok, hogy a meglepetés annál nagyobb legyen.
Szabad kiadhat kiennem? (Vilmaival el.) jobbra

Tobias. (Antalhoz titkon:) Uram, én ama bar-
langba nem lépek.

Antal. De meg kell lenni.

Jobias.^{hát} Nem tudja ki történeti emlékeket hozza?

Antal. Gyamira akar okot adni?... ott léte nem fog úgy feltűnni, mint ott nem léte. De ne igyeke, főképp ne szóljon semmit. Hagyjón el! mert mióta titkait tudom--

Jobias. Tudnia kellett; hogy ~~valamit~~ men-
teni tudjon, ha baj fenyeget.

Antal. Ha előre tudom azt!... Menjén, mert
borzadtok öntől! (: Jobias el.)

Gillinkó. Igy, most már az egész ház is...
még az enyém. (: Antalhoz.) Jóni, lelki barátja---

Antal. Mi joggal crimer igy? (: Antalhoz.)
hátról.)

Gillinkó. Nos hát nem voltam mindig tes-
ti lelki barátja!...

Antal. De én nem voltam az öné soha.
(: Antalhoz.) hátról

Gillinkó. Deh kényes! mint a gróffa lett od-
na! - De ~~egyik~~ Manfred egészen más. Megye, &
& a szekérből ötszörösen megveszem rajta.

Hű

Hír Jelenet.

Manfred - Kondor (: már előbb beléptek!) ^{jobbról} Előbb

Manfr. Nem szükség drága Pillinkó!

Pillin. Még hallgatodni mert? Szégyelje magát! -

Manfred. Itt a szekér ára. - De kérem, most mingyárt - szó nélkül, - a barlangi jelenet után pedig - örökre, és végkép hordja el innen magát.

Pillinkó. Am! (: jéré:) Deh kényes, mióta a mamája meghalt. (: el:)

Manfred. (: Körültekint:) Rector úr, ön becsületes ember. - Mondja meg igaz lelkére, mindig igaz e, mit nekem fogadott leányjáról beszélt? -

Kondor. Szóval szóva.

Manfred. Nina akkor azt mondta: anyja Holdsnő volt!...

Kondor. Igen.

Manfred. I még egy másik kis testvére is volt?

Kondor. Rozsi nevű.

Manfred. I az a Holdsnő felszemü vála? -

Kondor. Igen.

Manfred. I midőn Nina Kadaros Pobiást új- -135-

ra látta, azt hívé, ama holdust látja!...

Kondor. Nagyon megijedt tőle.

Manfred. I. Tobias - midőn Nina kenderé-
ha volt e még egy másik gyermeke is, azt fe-
lelé?...

Kondor. Hogy soha sem volt.

Manfred. I. nekem azt monda~~t~~: volt; de
gyermek korában meghalt.

Kondor. Ez felöttö.

Manfred. A haragság mindig sántisál. —
I. azt bizonyosan tudja, hogy Saszló az on gyer-
meket szabadítá meg, ^{hisz} mellyet a Holdris pe-
meitől akart megfosztani!...

Kondor. Kereiből ragadta ki, midőn éppen
e szöveget hallá: megfoszt szemédtől!

Manfred. I. Saszló nem látta a Holdris arzat!

Kondor. Hátta volt neki, i midőn oda ro-
hant, a Holdris felrugta a gyertyát. — De legin-
kébb feltünt nekiem, hogy mióta nagysá-
d feltalált a gyermekeit, Ni nábol egy pót

Sem lehet hivenni e. dologban. -

Manfred. Is akkor Göbiással suttogott? -

Kondor. Es elajutt. Is előttem mind gyanus volt, is en kötelesség emnek tartottam nagyságodat értesíteni.

Manfred. Köszönöm. Oh azóta a gyanus függői vágnak szívemen!... Nem tudom, melyiket ölejem gyermekeimül?... Mindenike mellett annyi körülmény szől, mint ellene. A világ nem is gyanusja, mennyit szenvedek!... Titkolnom kell nom előtt, - mert e gyanusitol megszabadni volna szive!... De a mai nap határozani.

Menjen előre, is rendezzen el mindent, mint elvégzők. c: két oldalt el: Manfred baloldal } el.
Kondor jobbra }
S^{ör} Elenet.

Antal - Nözi. katul balrol.

Nözi. Elöre is mondom, is nem állok.

Antal. De en akarom.

Nözi. De en nem akarom. Atyámat így szomorítani.

Antal. Én mondom önnek, pár ezer forint jegypénzt iratandó atyja által nevére.

Rózi. Egy fillért sem uram.

Antal. Feledni látszik---

Rózi. Ön látszik feledni a kettőnk közötti iszonyú házagot. Elégge meglepett, midőn nejével erőszakolt-engemgröfnöt egyike tisztúnt fia! - Oh ön tudta születésem titkát!

Antal. É ha tudnám!.....

Rózi. Nekem is van annyi belátásom. Ha csak egy negyeddal késik, most nem keltenépirulnom, ha késdik, hirtőnkön az ön, vagy az én örömerem van e!.....

Antal. É még is, ha egy negyeddal nem sietek, ön soha sem lesz nőm.

Rózi. Tehát magán megváltja---

Antal. És soha sem begyeskedik az ön hitőban, mellynek ődalán egyikeünk örömere sines.

Rózi. Hogy érti azt!-

Antal

Antal. Ne kényserítsen, mert szép álma-
iból kissé durván lökhetném fel. De ön asz-
szony, saját titkát sem való tudnia. De öva-
kodik szót nem fogadni. Azon öpszege önnek
éppen olly nagy süksége van, mint nekem.
Most hallgatók. De uradalmaink - mint hó-
gombolyag szétolvadhatnak, mitelyt a gróf
gyanakodni kezd; - mert Jóbias uramnak
még egy más gyermeke is volt, - éppen olly
idős, mint ön. - Nem elég világos, és homályos
ez? - Ebből láthatja, hogy azon öpszeg jobb
az én, mint a gróf zsebében. -

Nóri. Ez csak ijesztgetés -

Antal. Vigyázzon, mert a selyem rajta hol-
dus rongyokká foszolhatik. - De miféle holdus
ez? ... Gróf Jelenet.

Lauri. Előbbiek. Jobbak.

Antal. Söduljon! Södulni nem szabad! -
(: elmennék:)

Savicz: egyedül! Itt van mi! Kolwisonak
néz tulajdon bátyám, mert számomra nincs
kifényesítve, kapatom ^{nem rám jartak,} ~~szabása~~, s ka-
lapom nem éppen legújabb divatu. De hát
tehetek én róla? ... ^{voltam} ~~voltam~~, s ez
úgy hiszem elég tisztességes kereset. Tehetség
megvolt bennem, de mit tehetek róla, hogy
verseim nem voltak jók! ... akkor aztán le-
író lettem -- meglátod a könyöklőmön. Pedig
még a borotválkozás költését is meggyadál-
kodtam, („szakálát simogatja”) de az ebédnél
többet soha sem írtam össze. ^{Itanem} ~~Tegyetek~~ egy
krajcár adósságom sinus, - de egy krajcár-
rom sinus. Nősit is feledtem, mert perer-
sétlenségemre - midőn a Duriához értem, már
bevolt fagyva. Most itt vagyok, de incognito. -
atyámat akarom még egyszer látni, ^{atyámat} ~~de~~
olgy gyakran megkieseríték, - de csak lop-
va - csak távolról. Aztán apai kötelességem
is volt visszajönni. Nina már 16. éves,
férj. -140-

hát, férjhez ~~helt~~ adom. Akkor aztán - hogy apám
hi ne tagadhasson többé, - mint a teherelő fiú
a bibliában, beállók juhásznak, bérconeki,
de vers, és leírónak soha, de soha sem.

Férj Ielenet.

Nina - Elöbby jobbról. #

Nina: !: lányarjvö: 7 A gróf akar látni. - Ide uta-
sitottak.

Laci: Ez ő - az én Ninám! - Ninám! pillant,
fel, hát nem sugja gyermeki szíved, hogy
atyusod van itt.

Nina: Oh isten - -

Laci: Az nem vagyok, hanem én vagyok! -
Kanjaimba - leányom, testvérem, mindenem! -

Nina: Nabszolganőd leszek, oh csak viggy el
innen!

Laci: Mi az! - lelkem Ninám - arrod hatvány
szeméd kisirvák - -

Nina: Az öröm könnyei. oh csak viggy el
innen. -

Laci - Nina.

-141-

Laci: Ki bántott? - nem szeretnek többé
nevelő szüleid!...

Nina: Szemök fénye vagyok.

Laci: Nem gondoskodik rólad atyám? -

Nina: Oh engem minnyájan szeretnek.

Laci: És még sem vagy boldog!....

Nina: Ne kérdezz, mert nem felelek - nem
felelhetek.

Laci: Nekem? -

Nina: Ez fáj, mert előtted is el kell zárnom
szívemet.

Laci: Hát ^{tan} ^{is} nem szeretsz ^{már} (többé)?

Nina: Én nem szeretlek?! - hát kinek kö-
szönöm, hogy látom a napot?...

Laci: Pedig én miattad jöttem vissza.

Nina: Nem atyáért, kire annyi bűt ho-
zál?...

Laci: Ne szőlj, ne szőlj - úgy én is sírni
fogok. Látod, én pirulok szerne elé kerülni,
mert annyit vissza éltem jóságával. ^{hanem} Most

nem

nem a régi vásott fű áll előtted... Ne nézz ru-
háimra-- még ^{erek} nem voltak ily rongyosak, szí-
vem volt az.

Nina: Annál inkább fog örövendeni.

Laci: Ne szóljanti arról, gyermekem, na-
gyon elrészékenyülök, - ^{láb} még sem borulhatok
lábaihoz, mert nem akarok többé terhére len-
ni... Most csak rólad kell szólnunk, azt
tudod gyermekem, midőn az isteni gondvisé-
lés által apává lettem, egyszer mint apai kö-
telességek is szabattak előmbe.... Már most
fel nőttél, gyermekem, és szép, - nagyon szép-
anygali szép lettél.... Jövőről kell gondoskod-
nom....

Nina: Jövőmről? - az igen pomorú.

Laci: Éppen azért, hogy vidám, elégedett le-
gyen. - Szeretsz e már valakit gyermekem?

Nina: Ha szeretek e?...

Laci: Ne pirulj, szívem.

Nina: Nekem nem szabad szeretnem.

Laci: De ha én megengedem, hi ellenoz.

heti?...

Nina: En nem szeretlek senkit.

Lauri: Senkit? -- de ha szeretni fogsz, és viszont szeretni fogad? --

Nina: Engem nem szeret senki.

Lauri: Ugy ^{hát} az egész világ ~~megváltott~~. Hiszen te oly szép, de oly szép vagy, mint a ^{mezei} tulipán. -- No csak ne tagádd! -- Ugy e szeretsz? nem hiába pirultál az arcom? -- No ^{de} gyermekeim, ^{szóly} hát nincs hozzám bizalmas?....

Nina: Hát én szeretek, azé nem lehetek soha.

Lauri: ~~De hát~~ miért?...

Nina: Mert az nem szeret... de igen... szeret... Le, oly tisztán, mint jötevő angyal szeret het... minden önzés nélkül.

Lauri: Hát az? -- szabad e tudnom? -- no én! ^{mint igaz} ^{kérdem.}

Nina: Nem... soha! -- Légy testvérem, kell e ennél több? -- Hát te szeretsz e újra? --

Lauri: Elég volt egyszer. Nem lelkiem, nem szeretek többé! -- Oh hamarabb feledtem, mint hittem!

hittem volna.

Nina: Feleltesd!....

Laci: Főkélltetesen. Olly szabad, olly könnyü, ollyan boldog vagyok, mint a madár!.... É most meg sem foghatom, mit tudtam rajta szeretni... Hiszen ha már szeretnem kellett ne - ~~no extra~~ ^{érted már}, úgy, mint apám szeretle anyámat, - ~~is ha~~ ^{te} nem volnál nekem több; ha nem volnál testvérem - gyermekem - minde nem; - ugyan mondod: lehetne e mást szeretnem, mint téged!....

Nina: Engem!....

Laci: Igen, igen; hiszen te olly jó, olly angyali, é olly szépséges szép vagy! - É én nem tudom, miota Dózsát feleltem, mi varázs erő vonta ide hozzád! - Lásd, még azt sem várhatam be, hogy kissé csinosabban láttál volna, ^{haj!} pedig hogy körmöttem! ^{hogy körmöttem!} ~~arról~~ fogalmad sincs! - É most

mióta itt vagyok - melletted - látlak - kerü-
det megfogom - (Nina sippavonja:) Ne fofosz-
meg ettől is!... Pedd csak ide keressék-
tiki-taki - tiki-taki!... Ninám! ^{hiszen} ~~ne~~
volnál ^{csak} testvérem!

Nina: (Sjedve félre:) Oh isten! elarul-
tam magamat!

Lauri: (Somolyan:) Igar - mi nem szeret-
hetjük egymást, mi testvérek vagyunk; [?]
horrám komoly apai méltóság illik. Ugy
égy gyermek - mi nem szerethetjük egy-
más!....

Nina: (Éppen úgy:) Nem - oh nem!

Lauri: (ismét hűvel:) De hát ha még
is!.... Ninám! szerethet ^{nél} e engem?... Áss,
nekem nincs többé senkim! (sírva:) Sen-
kim - senkim!

Nina: (horrá simul - vállára teszi kezét:)
Felejtess engem!....

Lauri
①

13
10
~~Felajtottam engem?~~

Laci: (villámporva) Nina! édes Ninám!
(öleli, sóholya) Csak egy szót! egy szót! merse
e hazudni!...

Nina: Igen, szeretlek! - Ne kérdezd miért? -
mióta eszmélek, úgy tekintelek mindig, mint
égből leszállt örangyalomat! Szeretlek a gyer-
medti tisztelgetéssel, a testvér bizalmával, és a
szív egész láng hevével... Szeretted a remény
üdvével, a feltétlen figyóival, és a létsegybeesés
törével!...

Laci: Ninám! elolvadok! Ne tovább! Meg-
bolondulok! Hiszen ha meretelek volna...

Nina: Oh hiszen ez vitt volna engem is sírba.

Laci: Örök mindentható! az ott atyám, és ex-
re jö.

Nina: Jerr elébe! rég sovány és öröm után

Laci: Ha rám néz - vége az örömmnek. De
menj elé; mondd, megbánó bűnös várja bírá-
ját...

Nina: Ne féj, - szeret - és siratott - (elsiet)
(jöttrel)

Laci: (: hönnyezve:) Szegény öreg! min-
dig szüdt, még is szeretett. Minríg kitagadott,
még is kifizette adósságomat. De most nem pénz-
ért jövök, mint máskor, ^{hajde} ~~z~~ annál bánattelje-
sebb szívvel. - Jár Jelenet:

Vámódi, Nina - Előbb - (: szól Mansfred:)

Vámódi. Hol, hol? Igen, ez ő - az én fiam!
ez is az én fiam!

Laci. Ne ölelj meg édes jó atyám! Lásd itt
a portban lábaidnál!

Vámódi. Laci! édes fiam!

Laci. Ne nevez így, méltatlan vagyok
a névre, mert megbántottam az istent, és a
tyjamat! -

Nina. De megjavult, - én legjobban tudom.

Vámódi. Hiszen az én fiam! - Tudtam én,
ha kitombolja magát, megter - Ne félj! Lásd
a haragot az oromon - de lásd édesen lecsorgó
hönnyeket! (: felöleli sírva:) Csinalj adósságot,
nem bánom, csak el ne hagyj többé.

Laci - Vámódi - Nina.

Laci

-148-

Laci: Nina adósságom -
Vamod: Ne tagadd - az lehetlen! - Süfizetem -
hiszen a gyapjunak jó ára lesz - a pinre is
tele, - csak el ne hagyj!

Laci: Csak annyit adjon, mint az utolsó
szolgáért, és én dolgozni fogok.

Vamod: Hát azt akarod, hogy rád se ismerjen?

Laci: Hogy igazán megismerjen. Most más
vagyok.

Vamod: Nekem a régi vagy. - De hogy többé
el ne hagyhas - egy angyalhoz lánczollati. (pe-
meit Ninára függetti.)

Laci: ^{Fújásam} Ha ez angyal az enyém is, úgy a
menybe repülök vele.

Vamod: (Nina kerét megfogja.) Ó az, kit min-
dig neked szántam.

Laci: É kit én mindig szerettem.

Vamod: É kit örömmel adok meg. (megöleli
öket.)

Manfred. ^{batrol.} (Kívül.) Itt vannak. Ök, nekik is
velünk kell jönnök. -

Lauri: Oh atyám, hova rejtözsem! -
Szégyentem magam ily rongyosan...

Vámódi: Selkém fiam! Vedd le hamar
a fekaputodat. Csak hamar! csaját kaputját
leveti.) Vedd rád!

Lauri: De atyám...

Vámódi: Hamar, vagy hitagadlak!

Lauri: csajelötti!

Vámódi: Így most bemutatlak! csajeren fog
ja öket.) Van szerencsém bemutatni - csajol
dalt el.) balra.

Váttörés.

csaj a barlang-szövétnekét által világítva-szék
szék-hátul emelvény függönyökkel.)

csaj Ielenet.

csaj Min nyájam - vendég urak, nők, gyermekek.

csaj Kézerek.

Manfred. ~~a. Adalután~~ Tiedves barátim!
 Köszönöm, hogy meghívásomnak engedtetek.
 Ezt nem hittem. A sors meglehetősen jót hányt
 azóta mindkettőnkre. ~~(Lakom tan-ellenesül is állta-
 tok szemlázott, hirt az előtt legjobb barátok
 voltak.)~~ De im azóta sokan angyalokat
 loptak le az égből, hogy e pokoli sötét barlang-
 got megnépesítsék tízedükti évnapján. Van
 szerencsém bemutatni nőmet. De hogy örömmel
 mel gazdálkodjam, leányomat is nőmet csak
 később lesz szerencsém megismertetni.
 De az mi legkülönösebb, még a sors is meg-
 üli tízedükti évnapját. Barátim emlékez-
 nek, tíz év előtt lakodalomra készültünk.

is im, ma ismét jegyváltás leendő. Az én
kedves Vámondum kisebb fia - képviselői -
ugyanazon leányt veszi el ma, sőt a barlang-
ban. 10. év előtt - egy nyomorú karamja kerei-
ből megszabadította. I mint hogy a leány árva,
az örömanya szerepét kedves nőm sziveske-
dik elvállalni. Méltóztassanak helyet fog-
lalni. A színészeket is elhozattam. Ébed-
előtt rövid előadásunk lesz. Eni az alatt igé-
retem szerint Roxinak megmutatom azon
helyet, hol tíz év előtt valaki perencsétlenül
járt. -

Rózi: szálat elmerengett: Mintha ál-
momban - rég - igen rég - -

Manfred. Róza, Karodát.

Rózi: jöltet: Parancsol!...

Manfred. Amaggyász helyet mutatom meg;
Kedves Vilma! te is velünk jössz! Antal legyen
szives követni! a két nővel el: bábra-

Antal. Mindenesetre! Jobias hoz tittom:

Vilma - Manfred - Róza - Antal - Tobias - Kondor - Minu - Sári - Marad - 152 -

Maradjon itt.

Mind. 1: kiétfelöl helyet foglalniak, Lene-^sa
függönyök felvonatnak, s következö néma ábrá-
zolatok adatnak elő:)

Első: Moizes kiszabadittatik a Mi:
lusból.

Második: Jákób megáldja Efraimot
és Manasset.

Harmadik: Abraham áldozata

III Salamon ítélete.

XV Az első szakasz Koldus jelenetének vége, midőn a Koldusnő gyermekeit felragadja, és Koldus a második terdetre rántotta, száján tűnve.

Gobias. : Sínek iszonyodása a folytonosan növe-
felugrik, s terdetre rúskad: Irgalom! irgalom!

X^{ix} Jelenet.

Manfred berohan - Előbb

Manfred. Irtoztató!

Mind. : felugratnak: Mi történt?

Manfred. Ama baljóstáru mélységhez közele-
dénk - Röxa gondatlanul előre hajlott - el-
szédült ---

Gobias. Gyermekem!

Manfred. s menthetlenül ama mélységbe zu-
hant.

Gobias. : magánkívül: Övjátok vifpaggex-
mekemet! -

Manfred. ! Ninát karon ragadja, sebesen!
E szerint ez nem a te gyermeked?

Jobias. Nem, nem!... Nőze volt az! - Any-
jának sírja tennette el! -

II^{ve} Jelenet.

Vilma, Nőze, Antal, Előbb

Manfred. Tekints oda, leányod el!

Jobias. (: a legnagyobb örömmel :) Et ő! -
az én gyermekem!

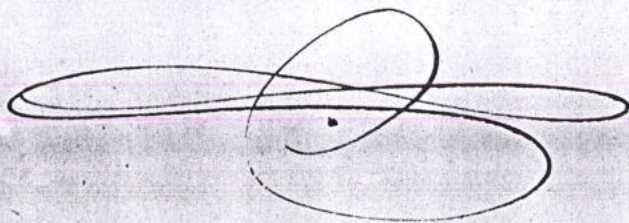
Manfred. (: Sacit & Ninát kiéren fogja:) Van
szerelem benneteket leányomat, és vömet.

Nőze. (: apja lábához omlik:) Atyám! -
(: Manfred fölemeli:)

Vilma. (: barnulva:) Leányod! -

! Szászli sí, és karag. - Antal Jobiasra mehepti
szemeit, & nem bír jólni. - Nőze Jobias karjai
ből igyekszik menekülni:

Várvodi. Ő is az én fiám! (: mind ez mint
egy egy szerre történik:)

Függelék az I. szakaszról illetőleg.

A szellemek jelmeze eszményi, tehát római, vagy görög legyen. Színre nézve „ajavult szellemeké” részint fehér, részint halvány sárka. A rossz szellemeket a bűnöket jelképezzék. Tehát lehetnek 1.) Szűklások, fekete ruhában, bőrvössével orifázva, arcaikban töm. kiugrószzerű hajzat, vad, dilt tekintettel. 2.) Fővéngek, sötét pürkie rongyokban, keneikben pörvzaustóti, negyörbedten, félénk, telováró szemekkel. 3.) Kevélyek, fekete köntösökben, tulgardagon aranyra, drága kövekkel, szejken arany abroncsok kihívó tekintettel. 4.) Kéjenczek, bőbnyire nők, pürkie, rövidgardagon orifázott köntösökben, hajraikban rózafüzérgek, keneikben isörgözött dobroskák. 5.) Sabona, képviselői, jósok, boszorkányok, fekete hosszú jelzett köntösökben. 6.) Triggyek, sárga köntösökben zöldse szegélyese, kiugrókial. — A rossz szellemek a szín elejét foglalják el, festői csoportozatokban. A fin mélyében leg hátul — perspektívben kisebb festett alakok láthatók, mellyek a fény közeldtère át fordulva szinte köbálványokká változnak. — A többi szellemek csapattó ajtókon — süllyedőkön, vagy elejökbe közzobrok emelkedvén — tűnnek el. —

Mind mit Genehmigung der
Herrn von Mallau zur Ausführung
eingelassen.

Post am 26. Mai 1857.

Zur k. k. Nachschreiberei

Probstmann

Elsöfer 5ter Set

Elsöfer 5ter Set